

Raahen koulutuskuntayhtymä

Tilinpäätös ja toimintakertomus 2019

Yt-toimikunta 23.3.2020

Hallitus 24.3.2020

Sisällys

1	Toimintakertomus	2
1.1	Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	2
1.1.1	Kuntayhtymän johtajan katsaus	2
1.1.2	Kuntayhtymän hallinto.....	5
1.1.3	Oppilasmäärä, toiminta-alueen väestömäärä ja ikärakenne	6
1.1.4	Kuntayhtymän henkilöstö	7
1.1.5	Toimintaa liittyviä keskeisiä riskejä	9
1.2	Sisäisen valvonnan järjestäminen vuonna 2019.....	11
1.3	Tilikauden tuloksen muodostuminen, tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	13
1.4	Toiminnan rahoitus ja sen tunnusluvut	15
1.5	Rahoitusasema ja sen muutokset.....	16
1.6	Kokonaistulot ja –menot	19
1.7	Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	20
2	Talousarvion toteutuminen	20
2.1	Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2019.....	21
2.1.1	Raahen ammattiopisto.....	21
2.1.2	Lybeckerin opisto.....	23
2.1.3	Ruukin maaseutuopisto	25
2.2	Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen v. 2019	28
2.3	Käyttötalouden toteutuminen tulosalueittain	30
2.4	Kuntayhtymän talouden toteutuminen	35
2.5	Investointien toteutuminen	36
2.6	Yhteenvedo määrärahojen toteutumisesta.....	37
3	Tilinpäätöslaskelmat 2019 ja 2018	38
3.5	Tuloslaskelma.....	38
3.6	Rahoituslaskelma.....	39
3.7	Tase	40
3.8	Konserni ja konsernilaskelmat	42
3.9	Konsernin arvostus- ja jaksotuseriaatteet sekä menetelmät	46
4	Luettelot ja selvitykset	54
5	Allekirjoitukset ja merkinnät	55

LIITE 1: HANKELISTAUS

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Kuntayhtymän johtajan katsaus

Ammatillisen koulutuksen uudistusten päätavoitteena on koulutuksen kehittäminen vastaamaan työ- ja yritys-elämän muuttuneita osaajavaatimuksia niin osaamisen kuin koulutuksen joustavuuden näkökulmasta. Ammatillisen koulutuksen uudistukset ovat mahdollistaneet ammatillisen koulutuksen pedagogisen kehittämisen, mutta haastavan tilanteesta on tehnyt samanaikaisesti toteutetut ammatilliseen koulutukseen kohdennetut rahoitusleikkaukset. Ammatillisen koulutuksen perusta on jatkossa yksilölliset opintopolut, koulutuksen osaamisperusteisuus, moninaiset oppimisympäristöt sekä koulutuksen ja työelämän tiivistyvä yhteistyö. Myös oppimisympäristöjä kehitetään jatkuvasti olemassa olevan rahoituksen puitteissa vastaamaan tämän päivän asiakas- ja osaamistarpeita. Raahen koulutuskuntayhtymässä on valmistauduttu reformiin ja uuden lain toimeenpanoon ennakkoiden. Olemme panostaneet henkilöstön osaamisen kehittämiseen ja vuonna 2019 toteutimme opetus- ja ohjaushenkilöstön laajan koulutusohjelman, joka pohjautui kuntayhtymän viiteen strategian pohjalta määritettyyn kehittämisteemaan. Lisäksi kehitämme myös jatkossa opiskelija- ja työelämäpalveluitamme, jotta ne tarjoavat jatkossa entistä paremmin joustavan ja asiakkaita mahdollisimman hyvin palvelevan tavan tarjota osaamiseen liittyviä palveluita.

Vuoden 2019 osalta ammatillisen koulutuksen rahoituksen on nähtävissä uuden rahoituslain mukanaan tuomat elementit, kun perusrahoituksen osuus kokonaisrahoituksesta laski sekä suoritus- ja vaikuttavuusrahoituksen osuuskien nousu edelliseen vuoteen verrattuna. Raahen koulutuskuntayhtymässä on pyritty varautumaan uuden lain mukanaan tuomiin uudistuksiin, varautumalla tulevan rahoitusmallin voimaantumiseen vuoteen 2022 mennessä. Ammatillisen koulutuksen rahoituslain uudistusten osalta eletään tällä hetkellä mielenkiintoisia aikoja, sillä uuden hallitusohjelman mukaisesti ammatilliseen koulutukseen odotetaan kohdentuvan tulevina vuosina lisärahoitusta, vuosia jatkuneiden leikkausten jälkeen. Syksystä 2019 lähtien lisärahoituksen painopistealueita ovat opetus- ja ohjausresurssien lisääminen, täysien opetuspäivien ja –viikkojen tarjoaminen sekä yksilölliseen opiskeluun tähtäävien erilaisten ratkaisuiden kehittäminen. Rahoituslakiuudistuksen pohjana on opiskelijavuosiin pohjautuva perusrahoitus, opintojen keskeyttämisen ehkäisemiseen ja tutkinnon osien ja tutkintojen loppuunsaattamiseen kannustava suoritusrahoitus sekä opiskelijoiden jatko-opintoihin, työllistymiseen ja yrittäjyyteen sekä opiskelija- ja työelämäpalautteeseen pohjautuva vaikuttavuusrahoitus.

Tällä hetkellä ammatillisen koulutuksen toimijat odottavat linjauksia, tulevatko rahoituksen prosentiosuudet olemaan alkuperäisen lakiuudistuksen mukaisesti 50% perusrahoitus, 35% suoritusrahoitus ja 15% vaikuttavuusrahoitus vai opetusministeri Li Anderssonin vuoden 2020 alussa esittämä perusrahoituksen osuuden jäädyttäminen vuoden 2019 tasolle 70 prosenttiin. Koulutuksen järjestäjät odottavat valtakunnallisesti hallitukselta linjausta mikä osuus rahoituksesta tulee jatkossa opiskelijavuo-

siin sidotusta perusrahoituksena ja mikä osuus suorite- ja vaikuttavuusrahoituksen osuutena. Uudistusten myötä rahoituksen ennakoitavuus heikkenee, mutta toisaalta haastaa vahvasti koulutustoimijat kehittämään toimintaansa suhteessa uusiin rahoitusmittareihin. Taloudellista tehokkuutta haetaan edelleen tulevana vuosina myös toimitilaratkaisuilla.

Laki- ja rahoitusuudistuksen myötä koulutuksen järjestäjien toiminta pohjautuu entistä tiiviimmin työelämän osaajatarpeisiin eli koulutukset pyritään suuntaamaan aloille, joilla työllistyminen tai yrittäjäyys sekä jatko-opintomahdollisuudet ovat hyvät. Raahen koulutuskuntayhtymässä on tehty myös vuonna 2019 tiivistä yhteistyötä yritys- ja elinkeinoelämän kanssa niin koulutusalojen suunnittelun kuin toteutuksen näkökulmasta. Raahen seutukuntaan kohdentuu tulevien vuosien aikana merkittävä määrä teollisia investointeja, joten Raahen koulutuskuntayhtymä on vahvistanut myös tutkintotarjontaansa alueen yritys- ja elinkeinoelämän osaajatarpeiden pohjalta. Tällä tavalla pystymme varmistamaan osaavan työvoiman saatavuuden seutukunnassa myös jatkossa yhä useammalla eri alalla. Raahen koulutuskuntayhtymä käy jatkuvaa vuoropuhelua alueen yritysten kanssa ja järjestämislupaa pyritään päivittämään työelämälähtöisellä tutkintotarjonnalla. Valtakunnallisesti uusien järjestämislupien käsittelyssä on ollut vuoden 2019 aikana viivettä, joten valitettavasti myös Raahen koulutuskuntayhtymän nyt haussa olevat uudet järjestämisluvat odottavat edelleen ministeriön käsittelyä. Yksi merkittävä osa kuntayhtymän yritys yhteistyötä on eri alojen ammatilliset neuvottelukunnat, joiden on sovittu toimivan jatkossa entistä vahvemmin myös auditoijan roolissa, arvioiden jatkuvasti koulutuksen pedagogista ja toiminnallista laatua, vaikuttavuutta ja kehittämistyötä. Yritys yhteistyön rinnalla Raahen koulutuskuntayhtymässä tehdään tiivistä yhteistyötä muiden koulutuksen järjestäjien sekä korkeakoulutkumppaneiden kanssa. Tavoitteena on luoda jatko-opintopolut kuntayhtymässä koulutettaville aloille sekä tuoda seutukunnan elinkeinoelämän kannalta merkittävät korkeakoulumahdollisuudet alueelle, hyviä kumppanuuksia ja monimuotoisia oppimismahdollisuuksia hyödynnäen. Merkittävä koulutustarjonnan lisäys tulee olemaan päivämuotoisen korkeakoulutuksen paluu Raahen, yhteistyössä Kajaanin ammattikorkeakoulun kanssa.

Nykypäivän osaamisen kehittäminen vaatii ketteryyttä niin toimintojen kuin rakenteiden osalta. Koulutuskeskus Brahessa lähdetään vuoteen 2020 uudella organisaatiomallilla, jossa koulutuksen vastuualueet on jaettu neljään toimialaan: tekniikka, palvelut, luovat alat sekä luonnonvara-alat. Toimialamme tarjoavat myös jatkossa laadukasta koulutusta tulevaisuuden osaajille, joten yksi toimintamme painopistealue on myös vuonna 2020 laatujärjestelmätyön rinnalla toiminnallinen ja pedagoginen kehittäminen. Raahen koulutuskuntayhtymän toiminnalliset tavoitteet ja uudistukset on jaettu kehittämisohjelmassa v. 2017 – 2020 viiteen keskeiseen osa-alueeseen: asiakaslähtöinen toiminta, osaamisperusteinen sekä vaikuttava ja laadukas koulutus, yhteistyö muiden oppilaitosten ja kansainvälisten kumppaneiden kanssa, taloudellinen kannattavuus sekä laatutyö ja kehittäminen. Näiden toimeenpanoa tuetaan valituilla laatu- ja Lean – työkaluilla. Kehittämisohjelmien suunnittelusta, toteutuksesta ja toiminnallistamisesta on vastannut vuonna 2019 viisi sisäistä kehittämistiimiä: yritys yhteistyö, osaamisperusteinen pedagogiikka ja opiskelijoiden tuki, kansainvälinen toiminta, uudet oppimisympäristöt sekä taitaja – tiimit.

Saimme vuoden 2019 asiakaspalautekyselyssä erinomaiset tulokset ja haluamme palvella myös jatkossa sekä opiskelijoita että työelämäkumppaneitamme rautaisella ammattitaidolla opintojen alkumetreiltä aina työelämään, yrittäjäksi tai jatko-opintoihin. Raahen koulutuskuntayhtymä on pystynyt toteuttamaan ammatillisen koulutuksen uudistuksia ennakoiden ja tästä kiitos kuuluu koko henkilöstöllemme, asiakkaillemme, kuntayhtymän omistajille ja hallitukselle sekä yhteistyöverkostoillemme. Lakiuudistukset ovat antaneet meille toimijoille aikaisempaa enemmän vaikutusmahdollisuuksia

oman toimintaamme ja koulutustarjonnan suunnitteluun sekä käytännön toteutukseen ja tätä työtä olemme pystyneet tekemään onnistuneesti yhdessä yritys-, elinkeinoelämä-, ja koulutuskumppaneidemme kanssa.

Raahessa 11.3.2020

Jaana Ritola

Kuntayhtymän johtaja, rehtori

1.1.2 Kuntayhtymän hallinto

Hallitus

Hallitus kokoontui 11 kertaa vuonna 2019.

	Puheenjohtaja	Pasi Parkkila
	Varapuheenjohtaja	Risto Rautio
	Pöytäkirjanpitäjä	Antti Lantto
	varsinainen jäsen:	varajäsen:
Raahe	Virpi Aho	Pirkko Valtanen
	Hannele Meskus	Auli Kananen
	Pasi Parkkila	Harri Keränen
	Nina Pulkkanen	Raili Palokari
	Risto Rautio	Jaakko Simomaa
	Jari Törmikoski	Tomi Rautio
	Simo Vedenoja	Veli-Pekka Tuhkala
Merijärvi	Kirsti Nivala	Tuija Hiitola
Pyhäjoki	Mika Haapakoski	Päivi Niemelä
Siikajoki	Erik Ekman	Esa Palokangas
	Riitta-Liisa Salmenkangas	Satu Nikola

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta kokoontui kuusi kertaa vuoden 2019 aikana.

Jussi Isokoski, pj.	Marko Salmela
Veijo Mikkola	Joni Lackström
Aini Matinlauri, vpj.	Hanna Tervakangas
Mauri Virkkunen	Raino Peltoniemi
Jenna Leppikorpi	Ari Savukoski

Raahen koulutuskuntayhtymän tilintarkastusyhteisönä toimi 31.12.2018 saakka Auditor Oy ja sen määräämänä vastuunalaisena tilintarkastajana toimi HT, JHT Risto Hyvönen. Auditor Oy:n sopimuskausi päättyi vuosien 2018 - 2019 vaihteessa ja tilintarkastuspalvelut kilpailutettiin keväällä 2019. Kuntayhtymän tilintarkastusyhteisöksi valittiin 1.9.2019 alkaen KPMG Oyj ja sen vastuunalaiseksi tilintarkastajaksi Katri Hokkanen KHT, JHT.

Johtavat viranhaltijat

Jaana Ritola, kuntayhtymän johtaja, rehtori
Antti Lantto, talous- ja hallintojohtaja.

1.1.3 Oppilasmäärä, toiminta-alueen väestömäärä ja ikärakenne

Vuodesta 2018 alkaen ammatillisen koulutuksen rahoitus on perustunut koulutuksen järjestäjille järjestämisluvassa myönnettäviin tavoitteellisiin opiskelijavuosiin. Opiskelijavuosi on suorite, joka muodostuu 365 päivästä, joiden aikana opiskelija otetaan huomioon rahoituksen perusteena. Opetus- ja kulttuuriministeriö voi kuitenkin korottaa harkinnanvaraisesti opetuksen järjestäjän hakemuksesta sille järjestämisluvassa myönnettyä opiskelijavuosikertymää. Opetuksen järjestäjän todellinen vuotuinen opiskelijavuosien toteuma voi siis olla suurempi kuin sille järjestämisluvassa määritelty tavoitteellinen opiskelijavuosikertymä.

Raahen koulutuskuntayhtymän järjestämisluvan mukainen (alkuperäinen) tavoitteellisten opiskelijavuosien määrä oli vuonna 2019 yhteensä 1 007 opiskelijavuotta, mutta opiskelijavuosien toteuma oli kuitenkin merkittävästi suurempi. Koulutuskuntayhtymän opiskelijavuosien toteuma oli vuonna 2019 yhteensä 1 097 opiskelijavuotta, joista 951 kohdentui ammatilliseen peruskoulutukseen, 105 oppisopimuskoulutukseen ja 11 ammatilliseen koulutukseen valmentavaan koulutukseen ”Valma”. Lisäksi vuoden 2019 toteumassa on mukana ammatillisen osaamisen pilottikoulutukset ”Pilotit”, joiden toteuma oli 30 opiskelijavuotta. Pilottikoulutusten toteuttamiseen koulutuksen järjestäjillä oli mahdollisuus hakea erillisrahoitusta opetus- ja kulttuuriministeriöltä vuonna 2018. Koulutukset käynnistyivät vuosien 2018 – 2019 vaihteessa ja jatkuivat edelleen vuoden 2019 ajan. Ammatillisen osaamisen pilottikoulutukset ovat koulutuksia, joilla vastataan nopeasti rekrytointitarpeisiin ja helpotetaan osaan työvoiman saatavuusongelmia sekä tuetaan erityisesti parhaassa työiässä olevien työttömien työnhakijoiden työllistymistä. Raahen koulutuskuntayhtymän opiskelijavuosien toteumaa eri koulutusmuodoittain havainnollistaa taulukko 1.

Taulukko 1

Opiskelijatyövuodet koulutusmuodoittain	31.12.2019
Ammatillinen peruskoulutus (pt, at, eat)	951
Oppis. amm. peruskoulutus (pt)	43
Oppis. tutkintotav. lisäkoul. (at/eat)	62
Valma	11
Pilotit	30
Yhteensä	1 097

Taulukko 2 kertoo opiskelijavuosikertymän opistoittain.

Taulukko 2

Ammatillinen peruskoulutus, opiskelijatyövuodet	31.12.2019
Raahen ammattiopisto	638
Lybeckerin opisto	284
Ruukin maaseutuopisto	175
Yhteensä	1 097

Raahen seutukuntien väkiluku on laskenut viimevuosina tasaisen hitaasti. Tilastokeskuksen mukaan väestömäärä laski koulutuskuntayhtymän jäsenkunnissa vuonna 2018 edellisvuodesta yhteensä 341 henkilöllä. Alueen väestömäärä laski edelleen vuonna 2019 yhteensä 320 henkilöllä. Jäsenkuntien väestömäärän kehitystä vuosina 2018 ja 2019 havainnollistaa taulukko 3.

Taulukko 3 (tilastokeskus 31.12.2019)

Väestönmuutos 31.12.2019 ja 31.12.2018	2019	2018	Muutos	Muutos %
Merijärvi	1 089	1 100	-11	-1,00
Pyhäjoki	3 075	3 146	-71	-2,26
Raahe	24 689	24 822	-133	-0,54
Siikajoki	5 141	5 246	-105	-2,00
Yhteensä	33 994	34 314	-320	-0,93

Kuntayhtymän jäsenkunnista väestömäärä laski vuonna 2018 prosentuaalisesti eniten Pyhäjoen kunnan alueella. Sen alueella väestömäärä laski 2,26 % verran edellisestä vuodesta. Määrällisesti eniten väestöluku laski Raahen kaupungin alueella, jossa se aleni edellisestä vuodesta 133 henkilöllä. Kokonaisuutena väestön määrä aleni kuntayhtymän toiminta-alueella malitillisesti alle 1 % verran.

Keskeisin väestörakenteen muutos Suomessa on eläkeikäisten väestön osuuden kasvu ja työikäisen väestön väheneminen. Ikärakenteen muutokset koskettavat jokaista Suomen kuntaa, mutta ikärakenteen kehityksissä myös olennaisia eroja kuntien välillä. Väestön ikärakenne on kehittynyt Raahen koulutuskuntayhtymän alueella siten, että vanhimpien ikäluokkien osuus väestöstä on kasvanut suhteessa muihin ikäluokkiin. Tämän kehityksen odotetaan jatkuvan myös tulevaisuudessa. Väestörakenteen muutokset eivät kuitenkaan ole Raahen koulutuskuntayhtymän jäsenkunnissa niin merkittäviä kuin monessa muussa kunnassa. Väestön ikärakennetta havainnollistaa taulukko 4.

Taulukko 4. Väestön ennakkollinen ikärakenne 31.12.2019 muuttujina alue ja ikäryhmä (10-54 v)

Ikärakenne	10-14 v	15-19 v	20-24 v	25-29 v	30-34 v	35-39 v	40-44 v	45-49 v	50-54 v
Merijärvi	83	70	39	72	51	42	36	41	64
Pyhäjoki	205	184	92	125	157	146	186	160	197
Raahe	1 690	1 561	1 033	1 130	1 219	1 463	1 472	1 418	1 445
Siikajoki	415	334	178	179	239	328	285	232	280
Yhteensä	2 393	2 149	1 342	1 506	1 666	1 979	1 979	1 851	1 986

Väestöennusteen osalta on huomioitava, että Raahen koulutuskuntayhtymän alueella nuorten ikäluokkien ennustetaan kasvavan hienoisesti tulevina vuosina. Koulutuskuntayhtymän alueen suurin ikäryhmä ovat 10–14 –vuotiaat. Tämä näkyy mahdollisesti tulevina vuosina hienoisesti kasvavina opiskelijamäärinä kuntayhtymän oppilaitoksissa. Lisäksi seutukuntaan on suunniteltu useita merkittäviä teollisia investointeja (mm. Fennovoiman Oy:n ydinvoimalahanke), jotka tulevat todennäköisesti lisäämään alueen työikäisen väestön koulutustarvetta.

Väestömäärä ja rakenne vaikuttavat alue- ja paikallistalouden kehitykseen, työllisyys- ja työpaikkakehitykseen ja koulutustarjontaan. Raahen koulutuskuntayhtymän toiminta-alueen aleneva väestömäärä ja rakenne luovat omat haasteensa kuntayhtymän toiminnalle. Toisaalta nuorten muuttotappiota voidaan ehkäistä muun muassa kehittämällä alueen koulutustarjontaa.

1.1.4 Kuntayhtymän henkilöstö

Vuoden 2019 päättyessä Raahen koulutuskuntayhtymässä työskenteli yhteensä 131 henkilöä. Luokun sisältyy vakituinen, määräaikainen, kokoaikainen, osa-aikainen opetus- ja muu henkilökunta sekä projektihenkilökunta. Taulukossa 5 on kuvattu kuntayhtymän henkilöstömäärän jakautumista opistoittain työsuhteen luonteen perusteella vuoden 2019 päättyessä.

Taulukko 5. Henkilökunnan määrä opistoittain 31.12.2019

Henkilökunta	Vakinaiset		Määräaikaiset		Yhteensä
	kok.aik.	osa-aik.	kok.aik.	osa-aik.	
Raahen ammattiopisto	56	1	16	4	77
Lybeckerin opisto	17	2	5		24
Ruukin maaseutuopisto	14	1	5	3	23
Yhteensä	87	4	26	7	124

Taulukossa 5 ei ole mukana sivutoimisia tuntiopettajia. Vuonna 2019 kuntayhtymässä työskenteli 7 sivutoimista tuntiopettajaa, joista kolme työskenteli Lybeckerin opistolla ja 4 Ruukin maaseutuopistolla.

Taulukossa 6 on esitetty Raahen koulutuskuntayhtymän opetushenkilökunnan sekä muun henkilökunnan määrä ja keski-ikä opistoittain vuonna 2019.

Taulukko 6. Henkilökunnan keskimääräinen ikä 31.12.2019.

Henkilökunta	Henkilökunta yht.		Vakinainen henkilökunta	
	määrä	keski-ikä	määrä	keski-ikä
<i>Opetushenkilökunta</i>				
Raahen ammattiopisto	48	52	33	53
Lybeckerin opisto	16	49	14	49
Ruukin maaseutuopisto	9	45	7	47
Yht.	73	50	54	51
<i>Muu henkilökunta</i>				
Raahen ammattiopisto	29	50	24	51
Lybeckerin opisto	8	49	5	50
Ruukin maaseutuopisto	14	44	8	46
Yht.	51	48	37	50
<i>Henkilökunta yht.</i>				
Raahen ammattiopisto	77	51	57	52
Lybeckerin opisto	24	49	19	49
Ruukin maaseutuopisto	23	44	15	46
Yhteensä	124	49	91	51

Kuten taulukko 6 kertoo, koulutuskuntayhtymän opetushenkilökunnan keski-ikä on 51 vuotta ja muun henkilökunnan 50 vuotta.

Koulutuskuntayhtymän henkilöstön ikärakennetta ja mahdollisia eläköitymisiä on kuvattua taulukossa 7.

Taulukko 7. Henkilöstä ikäryhmittäin ja henkilöstön eläköityminen 2020 - 2028

Henkilöstön ikärakenne	Henkilöstö ikäryhmittäin				Henk. kohtaisen eläkeiän saavuttavat				
	alle 30 v.	30-40 v.	41-50 v.	yli 50 v.	2020	2021	2022	2023	2024-2028
Raahen ammattiopisto	1	9	27	40	3	2	3	4	16
Lybeckerin opisto		4	9	11	0	1	0	1	5
Ruukin maaseutuopisto	2	5	9	7	1	0	1	0	1
Yhteensä	3	18	45	58	4	3	4	5	22

Tavoitteena on, että Raahen koulutuskuntayhtymän opistojen henkilöstömäärä ei muutu tulevina vuosina olennaisesti ammatilliseen koulutukseen kohdistuneista rahoitusleikkauksista ja edelleen haastavasta taloudellisesta tilanteesta johtuen. Uusia toimia perustetaan ainoastaan painavista syistä. Ennen viran tai toimen haettavaksi julistamista selvitetään ensin, onko tehtävien uudelleen järjestely mahdollista.

1.1.5 Toimintaa liittyviä keskeisiä riskejä

Raahen koulutuskuntayhtymän toimintaan liittyvissä riskeissä ei tapahtunut merkittäviä muutoksia vuonna 2019. Seuraavissa kappaleissa on esitelty tarkemmin koulutuskuntayhtymän toimintaan liittyviä keskeisiä riskejä ja niiden hallintakeinoja.

Opiskelijavuosien lasku on ammatillisen koulutuksen järjestäjien keskeisin taloudellinen riski, koska niiden tulorahoitus muodostuu pääosin opiskelijavuotta kohden määrätyn yksikköhinnan ja opiskelijavuosien tulosta. Tätä taloudellista riskiä hallitaan

- markkinoimalla kuntayhtymän monialaista koulutustarjontaa
- panostamalla opetukseen
- kiinnittämällä huomiota opiskelijatytytyväisyyteen
- panostamalla opiskelijahuoltotyöhön
- huolehtimalla siitä, että tavoitteellinen opiskelijavuosimäärä saavutetaan vuosittain.

Opiskelijahuoltotyön merkitys taloudellisen riskin hallinnan keinona on vahvistunut viime vuosina. Sen avulla voidaan vaikuttaa opiskelijoiden opintojen keskeytymiseen ennaltaehkäisevästi. Tehokkaalla opiskelijahuoltotyöllä kyetään tunnistamaan keskeytymiseen liittyviä riskitekijöitä ja varautumaan niihin.

Yhtenä taloudellisen riskinhallinnan keinona Raahen koulutuskuntayhtymässä on lisätty aloituspaikkoja niillä koulutusaloilla, joilla työllisyysnäkymät ovat hyvät. Ammatillisen koulutuksen uudistuksessa rahoitusmallissa painotetaan aiempaa voimakkaammin koulutuksen vaikuttavuutta. Opetuksen järjestäjillä on jatkossa enemmän vastuuta opiskelijoiden työllistymisestä ja jatko-opintoihin sijoittumisesta. Tämä tarkoittaa sitä, että alakohtainen työvoiman tarve ja työllisyys huomioidaan tulevaisuudessa vahvemmin aloituspaikoista päätettäessä.

Opiskelijoiden näkökulmasta riskejä ovat esimerkiksi häiriöt opetuksen tuottamisessa ja oppimisympäristössä, oppilashuollon toimivuus sekä oppimisympäristön turvallisuus. Oppimisympäristön turvallisuuteen liittyviä riskejä on minimoitu muun muassa huolehtimalla siitä, että opistojen toimintaa koskevat pelastautumissuunnitelmat ja turvallisuusasiakirjat ovat kunnossa. Opistoissa harjoitellaan vuosittain pelastautumista turvallisuuskävelyjen ja pelastautumisharjoitusten muodossa. Toimintamallit ovat selkeitä ja harjoittelu säännöllistä. Raahen koulutuskuntayhtymässä on valmisteilla kattava laadunhallintajärjestelmä, jota toteuttamalla hallitaan opetustoimintaan liittyviä riskejä.

Henkilöstöriskejä ovat henkilökunnan osaamisen ja motivaation ylläpitäminen haastavassa taloustilanteessa sekä pätevän ja motivoituneen henkilöstön siirtyminen toisen työnantajan palvelukseen. Henkilöstöriskejä hallitaan kiinnittämällä huomiota

- johtamiseen
- työyhteisöjen toimivuuteen ja työhyvinvointiin
- töiden organisointiin
- henkilöstön osaamiseen ja voimavaroihin
- työympäristöön ja työturvallisuuteen

Raahen koulutuskuntayhtymässä tavoitteena on luoda työympäristö, jossa työntekijät voivat kehittyä ja johon he voivat sitoutua. Kuntayhtymään keskeiset tilariskit liittyvät tilojen mahdolliseen myyntiin tai vuokraukseen ja niiden sisäilmaongelmiin. Käytöstä poistuvat tilat, joissa ei ole sisäilmaongelmia, on tarkoitus vuokrata tai myydä ulospäin kilpailukykyiseen hintaan. Kuntayhtymän taloudellisen tilanteen kannalta on tärkeää, että tiloista saadaan mahdollisimman hyvä myynti- tai vuokratulo. Tilojen mahdollisessa myynnissä tai vuokrauksessa hyödynnetään kiinteistövälittäjän asiantuntemusta hintariskin minimoimiseksi.

Raahen ammattiopiston sähköosaston opiskelijoiden ja henkilökunnan hyvinvointia haittasi viime vuosina sähköosaston kiinteistön sisäilmaongelmat. Sisäilmaongelmien vuoksi nykyinen sähköosaston kiinteistö poistettiin opetuskäytöstä kesällä 2019. Syyslukukauden 2019 alussa sähköosasto siirtyi opetuskäyttöön peruskorjattuihin vuokratiloihin osoitteeseen *Huoltokatu 6*. Sähköosaston entisessä opetuskäytöstä poistetuvassa kiinteistössä olleet opetusvälineet sekä muu käyttökelpoinen kalusto on puhdistettu otsonoimalla ennen siirtoa uusiin toimitiloihin. Kuntayhtymässä kiinnitetään myös jatkossa erityistä huomiota toimitilojen sisäilman laatuun. Huono sisäilma laskee henkilökunnan ja oppilaiden työtehoa sekä voi lisätä sairaspotilaita.

Kuntayhtymän tietoriskeihin sisältyvät tietosuoja- ja tietoturvariskit. Riskejä hallitaan muun muassa

- tehtävien ja vastuiden määrittelyllä
- henkilöstön ohjeistuksilla
- henkilöstön koulutuksella ja valvonnalla
- tietokoneiden ohjelmistojen päivityksillä
- suojaamalla tietokoneet virusturva- ja palomuuriohjelmistolla
- suojaamalla lähiverkko tai lähiverkot nykyaikaisella palomuri – laitteistolla
- suojaamalla tietoliikenne esim. VPN -yhteyksillä
- huolehtimalla siitä, että kuntayhtymän palvelimista, erityisesti kriittisistä palveluista ja tiedoista, on olemassa varmuuskopio ja sen palautusta testataan säännöllisesti.

Tietoturvaan liittyvistä riskeistä huolehtii koko kuntayhtymän henkilökunta. Pääasiallinen vastuu riskien hallinnasta on esimiehillä ja it-henkilöstöllä.

Raahen koulutuskuntayhtymällä on vakuutusturva keskeisten kuntayhtymän toimintaan liittyvien henkilöstö- ja omaisuusvahinkojen varalle. Vakuutuspalvelut hankitaan OP -vakuutusyhtiöltä, ja vakuutusmeklarina toimii Semita Oy.

1.2 Sisäisen valvonnan järjestäminen vuonna 2019

Raahen koulutuskuntayhtymän hallintosäännössä on määräykset sisäisestä valvonnasta, vastuista, työnjaosta ja tehtävistä. Kuntayhtymän toiminnan kannalta keskeisiä sisäisen valvonnan kohdealueita ovat

- säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen
- tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus
- riskienhallinnan järjestäminen
- omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta
- sopimustoiminta
- sisäisen tarkastuksen järjestäminen

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Koulutuskuntayhtymän toimintaan liittyvien säännösten, määräysten ja päätösten noudattamisessa tai niiden sisäisessä valvonnassa ei havaittu mainittavia puutteita tilikaudella 2019. Kuntayhtymän toiminnassa noudatettiin toimintaa koskevia lakeja, asetuksia ja opetustoimen ohjeita sekä hyvää hallintotapaa. Viranhaltijapäätökset tehtiin juoksevasti numeroituina päätöksinä kuntayhtymässä käytössä olevaan ”*Dynasty*” -asianhallintajärjestelmään. Päätöksistä annettiin tieto asianosaisille ja kaikille, joita päätös koski sekä hallitukselle, jolla on otto-oikeus viranhaltijoiden päätöksiin.

Työ- ja virkasuhteeseen liittyvät päätökset, kuten keskeytyspäätökset, tehtiin ”*Web*”-henkilöstötietojen tallennusjärjestelmään. Henkilökuntaa ohjeistettiin muun muassa ajopäiväkirjojen täyttämässä ja matkalaskujen tekemisessä ”*Populus*” – ohjelmaan.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Tavoitteiden, varojen käytön ja toiminnan tuloksellisuuden toteutumista seurattiin vuoden 2019 talousarvion toteutumaporttien ja Raahen koulutuskuntayhtymän keväällä 2016 päivitetyn toimintastrategian mukaisesti. Raahen koulutuskuntayhtymälle ja opistoille määriteltiin talousarviossa toiminnalliset tavoitteet, joiden toteutumista valvoi tarkastuslautakunta. Tavoitteiden asettamisessa tai määrärahan budjetoinnissa ei havaittu mainittavia virheitä. Tavoitteiden toteutumista seurattiin tilikauden 2019 aikana puolivuositain.

Riskinhallinnan järjestäminen

Raahen koulutuskuntayhtymän riskienhallintaa on kehitettävä edelleen. Kuntayhtymässä ei ole tois-
taiseksi tehty erillistä riskikartoitusta tai laadittu riskienhallintasuunnitelmaa. Keskeisimmät kuntayh-
tymän toimintaan liittyvät riskit tiedostetaan, niitä seurataan ja ne huomioidaan sen toiminnassa.

Strategiaan, toimintaan, talouteen ja vahinkoihin liittyvien riskien ennakoinnissa ja hallinnassa on-
nistuttiin vuonna 2019, joten vakavia toiminnallisia keskeytyksiä tai vahinkoja ei tapahtunut.

Raahen koulutuskuntayhtymän palveluksessa työskentelee kiinteistövastaava ja kiinteistöpäällikkö.
Heidän yksi keskeinen työtehtävänsä on laatia vuoden 2020 kuluessa kiinteistöstrategia, joka on kiin-
teistöjen käytön, omistamisen ja ylläpidon suunnitelma, jossa määritellään tavoitteet ja sen jälkeen
keinot, joilla tavoitteisiin päästään. Suunnitelma auttaa ennakoimaan mahdollisia kiinteistöihin koh-
distuvia riskejä, jotka voivat olla taloudellisesti merkittäviä.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Kuntayhtymässä omaisuudessa ei havaittu vuonna 2019 merkittäviä vahinkoja, omaisuuteen liitty-
viä yllättäviä arvonalennuksia tai muita menetyksiä. Raahen ammattiopiston sähköosaston Pajaka-
dulla sijaitseva entinen toimitila poistettiin laajasta sisäilmaongelmasta johtuen opetuskäytöstä vai-
heittain kevätlukukauden 2019 aikana. Pajakadun rakennukselle ei ole odotettavissa muuta käyttöä
kuntayhtymän palvelutuotannossa eikä siitä ole odotettavissa myyntituottoa opetustoiminnan pää-
tyttyä siellä. Alaskirjaus rakennuksen tasearvon osalta on todennäköisesti tehtävä vuoden 2020 ti-
linpäättöksen yhteydessä. Rakennuksen varsinainen purkaminen on harkittava sopeuttamalla tie-
dossa olevat alaskirjaukset ja/tai purkukustannukset taloussuunnitelmaan.

Sopimustoiminta

Raahen koulutuskuntayhtymän sopimusten hallinta on ollut vuonna 2019 pääsääntöisesti ajantasaista,
asiantuntevaa ja onnistunutta. Kaikki keskeiset sopimukset on arkistoitu ja ne tallennetaan lisäksi
sähköiseen muotoon ”*Dynasty*”-asiahallintajärjestelmään. Tiedossa ei ole sellaisia sopimuksen hal-
lintaan liittyviä seuraamuksia, joista voisi aiheutua kuntayhtymälle esimerkiksi taloudellista vahin-
koa. Sopimusten solmimiseen liittyvät nimenkirjoitus- ja allekirjoitusoikeudet on määritelty kun-
tayhtymän hallintosäännössä.

Sisäisen tarkastuksen järjestäminen

Raahen koulutuskuntayhtymällä ei ole erillistä sisäisen tarkastuksen yksikköä tai tarkastajaa, niitä ei
ole katsottu tarpeelliseksi kuntayhtymä koko ja toiminnan laajuus huomioiden. Sisäisellä valvonnalla
ja ohjeistuksella varmistetaan, että erillistä sisäisen tarkastuksen organisaatiota ei tarvita. Sisäistä val-
vontaa toteutetaan ensisijaisesti esimiesten valvontavelvollisuuteen kuuluvana sisäisenä tarkkailuna.
Tarvittaessa kuntayhtymän tilintarkastajat arvioivat osana toiminnan laillisuusvalvontaa kuntayhty-
män sisäisen valvontajärjestelmän toimivuutta.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen, tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Raahen koulutuskuntayhtymän tuloksen muodostumista havainnollistaa tiivistetty tuloslaskelma, taulukko 8. Yksityiskohtaisempi tuloslaskelma on esitetty talousarvion toteumavertailun yhteydessä, mistä löytyvät lisäksi kuntayhtymän opistokohtaiset tuloslaskelmat.

Taulukko 8

Tuloslaskelma, ulkoiset (1000 e)	2019	2018
Toimintatuotot	11 556	11 511
Valmistus omaan käyttöön	0	0
Toimintakulut	-10 887	-10 466
<i>Toimintakate</i>	<i>669</i>	<i>1 045</i>
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	8	1
Korkokulut	-6	-8
Muut rahoituskulut	-2	-2
<i>Vuosikate</i>	<i>669</i>	<i>1 036</i>
Poistot ja arvonalentumiset	-757	-770
<i>Tilikauden tulos</i>	<i>-88</i>	<i>266</i>
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	22	22
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0
Tilinpäätössiirrot	0	0
<i>Tilikauden ylijäämä (alijäämä)</i>	<i>-66</i>	<i>288</i>
Tuloslaskelman tunnusluvut	2019	2018
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	106 %	110 %
Vuosikate/Poistot, %	88 %	135 %
Vuosikate, 1000 euroa/opiskelijavuosi	0,66	1,04
Opiskelijavuosimäärä	1 007,0	992,0

Tilikauden tulos

Raahen koulutuskuntayhtymän toimintatuotot kasvoivat vuonna 2019 edellisestä vuodesta 45 166,95 euroa ja vuosi 2019 oli kuntayhtymälle rahoituksellisesti hyvä, mutta haasteellinen. Kuntayhtymän vuoden 2019 talousarviossa valtionosuusrahoituksen määräksi arvioitiin 9 325 135,00 euroa. Valtionosuusrahoitus toteutui kuitenkin 472 630,00 euroa ennakoitua suurempana ja oli yhteensä 9 797 762,00 euroa. Tästä perusrahoituksen osuus oli 9 327 087,00 euroa ja suoritusrahoituksen 470 675,00 euroa. Vuoden 2018 tasosta valtionosuusrahoitus puolestaan laski 71 746,00 euroa. Vuoden 2019 valtionosuusrahoituksen laskentaperusteena olivat vuoden 2017 opiskelijavuosimäärät ja silloisen pääministeri Juha Sipilän hallituksen säästöohjelman vuoksi ammatillisen koulutuksen opiskelijapaikkoja vähennettiin tilapäisesti muun muassa Raahen koulutuskuntayhtymän toiminta-alueella.

Kuntayhtymässä onnistuttiin hyvin talousarvion ulkopuolisen hankerahoituksen haussa. Investointi- ja kehittämishankkeisiin myönnetyt avustukset olivat yhteensä 631 674,32 euroa ja ne nousivat edellisen vuoden tasosta 81 585,24 euroa. Hankkeiden toteuttamiseksi tarvittavan kuntayhtymän omarahoituksen prosentuaalinen osuus kuitenkin kasvoi vuodesta 2018. Omarahoituksella tarkoitetaan tuensaajan oman organisaation osuutta hankkeen rahoituksesta.

Vuoden 2018 tasosta laskenut valtionosuusrahoitusosuus, investointi- ja kehittämishankkeiden omarahoitussuusi, projektityöntekijöiden ja opiskelijoita ohjaavan ammatillisen henkilökunnan lisääminen vuonna 2019 on havaittavissa kuntayhtymän tuloksessa. Kuntayhtymän vuoden 2019 tilikauden tulos painui -88 745,54 euroa alijäämäiseksi. Poistoeron purkamisen jälkeen Raahen koulutuskuntayhtymän tilikauden alijäämä on -66 208,53 euroa.

Toimintatuotot/toimintakulut

Toimintatuotot/toimintakuluilla kuvataan maksurahoituksen, kuten myynti- ja maksutuottojen, osuutta toimintamenoista. Raahen koulutuskuntayhtymässä tunnusluvun arvo oli 106 % ja se laski 4 % edellisvuodesta.

Vuosikate/poistot (%)

Tunnusluku kuvaa vuosikatteen riittävyttä poistoihin. Jos arvo on 100 %, kuntayhtymän tulorahoitus on riittävä. Vuoden 2019 tilinpäätöksessä koulutuskuntayhtymän *vuosikate/poistot* -luku on 88 %, ja vuosikate ei riitä poistojen kattamiseen. Tämä tarkoittaa sitä, että kuntayhtymän toimintapääomaa on käytetty opetuspalvelujen tuotantovälineiden toimintakunnon ylläpitämiseksi.

Vuosikate, 1000 euroa/opiskelijavuosimäärä

Vuosikate, 1000 euroa/opiskelijavuosi- lukua on ollut käytössä mittarina ammatillisen koulutuksen rahoituksessa vasta vuodesta 2018 alkaen. Opiskelijavuosi on suorite, joka muodostuu 365 päivästä, joiden aikana opiskelija otetaan huomioon rahoituksen perusteena. *Vuosikate, 1000 euroa/opiskelijavuosi*- lukua kertoo, kuinka paljonko tulorahoitusta on käytettävissä yhtä opiskelijavuotta kohden. Raahen koulutuskuntayhtymän opiskelijakohtainen vuosikate oli noin 660,00 euroa. Summa aleni edellisestä vuodesta tuntuvasti noin 344,00 euroa.

1.4 Toiminnan rahoitus ja sen tunnusluvut

Raahen koulutuskuntayhtymän toiminnan rahoitus on esitetty taulukon 9 rahoituslaskelmassa ja rahoituksen riittävyttä kuvaavat tunnusluvut taulukossa 10.

Taulukko 9

RAHOITUSLASKELMA (1000 e)	2019	2018
<i>Toiminnan rahavirta</i>		
Vuosikate	669	1 036
Toiminnanrahavirta yht.	669	1 036
<i>Investointien rahavirta</i>		
Investointimenot	-550	-1 042
Rah.osuudet invest. menoihin	73	1 223
<i>Pysyvien vastaavien</i>		
hyödykkeiden luovutustulot	0	0
Investointien rahavirta yht.	-477	181
Toiminnan ja invest. rahavirta	192	1 218
<i>Rahoituksen rahavirta</i>		
<i>Antolainojen muutokset</i>		
<i>Lainakannan muutokset</i>		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähenn	-60	-331
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-143	-171
Lainakannan muutokset yht.	-203	-503
Oman pääoman muutokset	0	0
<i>Muut maksuvalmiuden muutokset</i>		
Toimeksiant.var.ja po:n muut.	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	-70	-79
Saamisten muutos	-74	-152
Korottomien velkojen muutos	37	427
Rahoituksen rahavirta	-309	-307
RAHAVAROJEN MUUTOS	-117	910
Rahavarat 31.12.	1 822	1 939
Rahavarat 1.1.	1 939	1 029

Taulukko 10

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2019	2018
<i>Toiminnan ja investointien rahavirran</i>		
kertymä 5 vuodelta, €	1 516	961
Investointien tulo-rahoitus, %	140 %	-
Laskennallinen lainanhoitokate	12,7	13
Kassan riittävyys, pv	58	66

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta on tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä kertoo, kuinka paljon rahavirrasta jää lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa. Tilinpäätösvuoden toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen osuutta pidemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen.

Toiminnan ja investointien rahavirtojen kertymä 31.12.2019 on viideltä edeltävältä vuodelta yhteensä noin 1,5 miljoona euroa. Tunnusluku parani edelliseltä vuodelta. Vuoden 2018 tilinpäätöksen rahavirtojen kertymä oli noin 961 000,00 euroa.

Investointien tulorahoitus

=100 * vuosikate/investointien omahankintameno

Investointien tulorahoituksen tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, joka on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla ja rahavarojen määrää vähentämällä. Raahan koulutuskuntayhtymän tulorahoitus riitti hyvin (140 %) investointien kattamiseen vuonna 2019.

Investointien tulorahoitus - % ei laskettu vuoden 2018 osalta, koska tunnusluvun laskeminen johtaisi virheelliseen arvoon. Investointien rahoitusosuudet olivat vuonna 2018 noin 181 000,00 euroa investointeja suuremmat, eikä investointeihin ei kohdentunut tulorahoitusta.

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Tunnusluku kertoo lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korollinen pitkäaikainen ja lyhytaikainen laina.

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv x Rahavarat 31.12./kassasta maksut tilikaudella (*maksuvalmiuden tunnusluku*)

"Kassan riittävyys" -tunnusluku ilmaisee, kuinka monta päivää kassasta maksut voidaan hoitaa kassavaroilla. Raahan koulutuskuntayhtymän maksuvalmius aleni vuonna 2019 edellisvuoden 67 päivästä 58 päivään.

1.5 Rahoitusasema ja sen muutokset

Tase kertoo kuntayhtymän varallisuuden, velat ja oman pääoman tilikauden viimeisenä päivänä 31.12.2019. Tuloslaskelma listaa tuotot ja kulut tietyltä aikaväliltä, taseessa puolestaan kuntayhtymän raha- ja hyödykevirrat on "jähmetetty" tiettyyn yksittäiseen päivään. Taseessa on kaksi puolta, joista

toinen ("vastaavaa" – puoli) listaa kuntayhtymän varallisuuden ja toinen ("vastattavaa" – puoli) sen, millä varallisuus on rahoitettu. Kuntayhtymän päätyneen tilikauden 2019 ja tilikauden 2018 taseet on esitetty taulukossa 11.

Taulukko 11

T A S E (1 000 e)	2019	2018
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
2. Muut pitkävaikutteiset meno	74	39
Aineettomat hyödykkeet yht.	74	39
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	191	191
2. Rakennukset	6 920	7 226
3. Kiinteät rakenteet ja laitt	181	150
4. Koneet ja kalusto	857	904
5. Muut aineelliset hyödykkeet	0	4
6. Ennakkomaksut ja kesk.eräis	11	0
Aineelliset hyödykkeet yht	8 160	8 475
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	664	664
Sijoitukset yhteensä	664	664
	0	0
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	8 898	9 179
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
2. Lahj.rahastojen erityiskatt	39	43
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHT	39	43
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
2. Keskenenäiset tuotteet	150	80
Vaihto-omaisuus yhteensä	150	80
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	70	82
2. Lainasaamiset	0	1
3. Muut saamiset	630	543
Lyhytaikaiset saamiset yht.	700	627
Saamiset yhteensä	700	627
III Rahoitusarvopaperit		
4. Muut arvopaperit	739	736
Rahoitusarvopaperit yht.	739	736
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset yht.	1 265	1 386
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	2 854	2 828
VASTAAVAA YHTEENSÄ	11 792	12 050

Taulukko 11

T A S E (1 000 e)	2019	2018
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	4 927	4 927
II Arvonkorotusrahasto	659	659
III Muut omat rahastot	589	589
IV Ed.tilikausien yli/alijäämä	3 337	3 048
V Tilikauden yli/alijäämä	-66	289
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	9 446	9 512
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
1. Poistoero	232	254
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.YHT	232	254
PAKOLLISET VARAUKSET		
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
2. Lahjoitusrahastojen pääoma	54	57
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHT.	54	57
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
2. Lainat vakuutus- ja rah.lai	173	376
Pitkäaikainen vieras po. yht.	173	376
II Lyhytaikainen		
2. Lainat rahoitus- ja vak.lai	203	203
5. Saadut ennakot	2	0
6. Ostovelat	654	365
7. Muut velat	1	204
8. Siirtovelat	1 028	1 080
Lyhytaikainen vieras po. yht.	1 888	1 851
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	2 061	2 227
VASTATTAVAA	11 792	12 050

Taseen tunnusluvut, jotka ilmaisevat vakavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaantuneisuutta, ovat kehittyneet taulukon 12 mukaisesti.

Taulukko 12

TASEEN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Omavaraisuusaste, %	82,1 %	81,0 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	17,8 %	19,3 %
Kertynyt ylijäämä (alijäämä) (1 000e)	3 337	3 048
Lainat ja vuokravastuut 31.12	379	583
Lainakanta 31.12. (1 000e)	376	579

Omavaraisuusaste, %

$$= 100 * (\text{oma pääoma} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset} / (\text{koko pääoma} - \text{saadut ennakot}))$$

Omavaraisuusaste mittaa vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. Raahen koulutuskuntayhtymän omavaraisuusaste 82,1 % parani hieman edellisen vuoden tasosta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 * (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista ja valtionosuuksista. Suhteellisen velkaantuneisuusasteen tunnuslukua voidaan pitää hyvänä, kun luku on alle 40 %. Raahen koulutuskuntayhtymässä suhteellinen velkaantuneisuus aleni edellisvuodesta 1,5 %.

Kertynyt yli-/alijäämä

$$= \text{edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{tilikauden yli-/alijäämä}$$

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä yli- tai alijäämää. Ylijäämä on tulevien vuosien liikumavaraa ja alijäämä on katettava tulevina vuosina. Raahen koulutuskuntayhtymän kertynyt ylijäämä kasvoi hieman edellisvuoden tasosta.

Lainakanta 31.12.

$$= \text{vieras pääoma} - (\text{saadut ennakot} + \text{ostovelat} + \text{siirtovelat} + \text{muut velat})$$

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Raahen koulutuskuntayhtymän lainakanta aleni noin 203 000 euroa edellisvuoden tasosta.

1.6 Kokonaistulot ja -menot

Taulukon 13 kokonaistulot ja -menot -laskelma kuvaa kuntayhtymän rahan lähteet ja käytön. Siihen on koottu yhteen kaikki tulot ja menot tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta. Kokonaistulojen ja -menojen erotus 10 884 euroa on sama kuin rahavarojen ja muiden maksuvalmiuden muutosten erotus.

Taulukko 13

KUNTAYHTYMÄN KOKONAISTULOT JA -MENOT 2019

TULOT		MENOT	
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	11 556 143	Toimintakulut	10 887 546
		-valmistus omaan käyttöön	
Korkotuotot		Korkokulut	5 639
Muut rahoitustuotot	8 119	Muut rahoituskulut	2 016
Satunnaiset tuotot		Satunnaiset kulut	
Tulorahoituksen korjaukset		Tulorahoituksen korjaukset	
- pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot		Pakollisten varausten muutos	
		- pakollisten varausten lis(+)/väh(-)	
		- pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	72 573	Investointimenot	549 662
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0		
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset		Antolainasaamisten lisäykset	
Pitkäaikaisen lainojen lisäys		Pitkäaikaisen lainojen vähennys	60 000
Lyhytaikaisen lainojen lisäys		Lyhytaikaisen lainojen vähennys	142 856
Oman pääoman lisäykset		Oman pääoman vähennykset	
Kokonaistulot yhteensä	11 636 835	Kokonaismenot yhteensä	11 647 719
Täsmäytys:			
Kokonaistulot - kokonaismenot	-10 884		
Muut maksuvalmiuden muutokset - rahavarojen muutos	10 884		

Kokonaistulot ja -menot täsmäävät rahavarojen muutoksen kanssa.

Kokonaistulot ja – menot – laskelma on täsmäytettävissä rahoituslaskelmaan siten, että kokonaistulojen ja – menojen erotus on yhtä suuri kuin rahoituslaskelman muut maksuvalmiuden muutokset ja rahavarojen muutos – erien itseisarvojen summa silloin, kun mainitut erät rahoituslaskelmassa ovat erimerkkiset ja itseisarvojen erotus, kun ne ovat rahoituslaskelmassa saman merkkiset.

1.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

Raahen koulutuskuntayhtymän tulos vuodelta 2019 on -88 745,54 euroa alijäämäinen. Poistoeron purkamisen jälkeen Raahen koulutuskuntayhtymän tilikauden alijäämä on -66 208,53 euroa. Alijäämä kirjataan yli-/alijäämätilille.

2 Talousarvion toteutuminen

Kuntayhtymien toiminnassa ja taloudenhoidossa noudatetaan talousarviota (kuntaL 65. ja 86 §). Tilinpäätöksen toteutumisvertailussa on seurattava toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumista. Toteutumisvertailuun otetaan kuntayhtymissä alkuperäinen talousarvio sekä määrärahoihin myönnetty ylitysoikeudet.

2.1 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2019

2.1.1 Raahen ammattiopisto

TOIMINTASUUNNITELMAN TAVOITTEET VUODELLE 2019	TOIMINTASUUNNITELMAN TOTEUMA VUONNA 2019
<p><i>Opisto tarjoaa opiskelijoille hyvät ja monipuoliset opiskelumahdollisuudet sekä kehittää opetusta ja sen laatua ja vaikuttavuutta jatkuvasti. Lisäksi seurataan opiskelijoiden keskeyttämistä, läpäisyä, työllistymistä ja jatko-opintoihin sijoittumista Opetushallituksen tuloksellisuusrahoituksen vaikuttavuusmittarista sekä Tilastokeskuksen tilastoista.</i></p> <p>Opiskelijoiden työllistyminen on 70 %.</p> <p>Jatko-opintoihin sijoittumisen osuus 10 %.</p> <p>Keskeyttämisprosentti on korkeintaan 5 %.</p> <p>Kaksoistutkintoa opiskelee vähintään 10 opiskelijaa.</p> <p>ARVO-asiakaspalaute yli 4,0 (asteikko 1 – 5)</p>	<p>Tilastokeskuksen raportin mukaan vuonna 2014–2017 valmistuneista oli työllistynyt 52%. Työllisiä opiskelijoita oli 8,0 % ja päätoimisia opiskelijoita 10 %, työttömiä oli 22 %.</p> <p>Keskeyttämisprosentti oli 9,2 %.</p> <p>Kaksoistutkintoa opiskeli 13 opiskelijaa.</p> <p>Kuntayhtymän kokonaispalautteena ARVO-asiakaspalaute oli aloittaneiden opiskelijoiden osalta 4,28 ja päättävien opiskelijoiden osalta 4,11. Raahen ammattiopiston viimeisin tilastoitu opiskelijapalautekysely syksyiltä 2019 (1.7. – 31.12.2019) antoi opistokohtaisesti seuraavat tulokset: opiskelijapalauteiden keskiarvo oli aloituskyselyn osalta 4,4 ja päättökyselyn osalta 4,1.</p>
<p><i>Koulutuksen laatua parannetaan opettajien täydennyskoulutuksen, työelämäjaksojen, itsearviointin ja seurantatutkimuksista saadun informaation avulla.</i></p> <p>Henkilökunnan ammattitaidon ylläpitämistä ja kehittämistä tuetaan: koulutusmenoihin varataan henkilöstömenoista vähintään 3 %.</p>	<p>Vuonna 2019 toteutettiin laaja koko opetus- ja ohjaushenkilöstöä koskeva Ope 2.0 -valmennuskokous, jossa opettajien osaamista kehitettiin reformin kannalta merkittävässä toiminnossa. Lisäksi</p>

<p>Päätoimisten opettajien muodollinen pätevyys on vähintään 90 %.</p>	<p>järjestettiin koko henkilökunnan yhteisiä koulutustilaisuuksia sekä tukihenkilöstölle mm. järjestelmäkoulutuksia. Henkilöstön koulutusmenojen osuus oli vuonna 2019 noin 1,8 % henkilöstömenoista.</p> <p>Muodollinen pätevyys oli 81 %:lla opettajista (koko kuntayhtymä 90 %).</p>
<p><i>Opiston taloutta hoidetaan kestäväällä ja vakaalla pohjalla.</i></p> <p>Opiskelijakohtaiset kustannukset ovat valtakunnallista keskiarvoa.</p> <p>Opiston täyttöaste suhteessa budjetoituun on 110 % eli opiskelijavuositavoite on 640.</p> <p>Henkilökunnan (henkilötyövuosien) määrä suhteutetaan opiskelijamäärään, jolloin se on korkeintaan 0,14.</p>	<p>Vuoden 2019 opiskelijakohtaiset kustannukset julkaistaan vuoden 2020 lopulla. Lukuja ei ole vielä saatavilla.</p> <p>Täyttöaste oli toimintavuoden aikana n. 99 %.</p> <p>Opiskelijavuosien kertymä oli yhteensä 633.</p> <p>Henkilöstöä oli 0,12/opiskelija.</p>
<p><i>Kansainvälistymisen tavoitteet</i></p> <p>Työssäoppimassa tai opiskelemassa ulkomailla on 30–40 opiskelijaa lukuvuosittain.</p> <p>Asiantuntijaliikkuvuuteen osallistuu 5-10 opettajaa 1 - 2 viikon vaihtojaksolla.</p> <p>Tiivistetään yhteistyötä Raahen alueen yrityksiin.</p> <p>Vahvistetaan ja laajennetaan oppilaitoksen eurooppalaista yhteistyöverkostoa.</p> <p>Otetaan huomioon kv-toiminnassa kuntayhtymälle Erasmus+-ohjelmalle vuosille 2016 – 2020 myönnetty akkreditointi.</p>	<p>Kv-vaihdossa oli 33 opiskelijaa v. 2019 ja vaihdot olivat kestoltaan 3–6 viikkoa (lukuvuonna 2018-2019 vaihdossa oli 35 opiskelijaa).</p> <p>Asiantuntijaliikkuvuusjaksolla oli v. 2019 15 henkilöä 3-8 päivän jaksolla. Strategian mukaan liikkuvuusmäärät pidetään samalla tasolla lähivuosina.</p> <p>Tehtiin yhteistyötä Raahen seudun yrityspalveluiden kanssa selvittämällä ja suunnittelemalla paikallisen yrityselämän kansainvälistymismahdollisuuksia.</p> <p>Uusia kumppanuusorganisaatioita saatiin mukaan liikkuvuushankkeiden ja kotimaisen oppilaitosverkoston myötä mm. Latviaan ja Liettuaan. Ulkomailta opistoon tuli vaihtoon 10 opiskelijaa ja opettajia ja muuta henkilökuntaa 17. Opiskelijoiden ja asiantuntijoiden ulkomaanjaksot toteutettiin pääasiassa Erasmus+ hankeohjelman rahoituksella.</p> <p>Käynnissä ajalle 1.1.2016 - 31.12.2020 myönnetty Vet Mobility Charter (akkreditointi). Kv-toiminnan akkreditoinnin ansiosta liikkuvuusrahointusta saadaan kevennetyllä hakumenettelyllä.</p>

<p>Varaudutaan teollisten investointien mm. Pyhäjölle rakennettavan ydinvoimalan myötä alueemme elinkeinoelämässä tapahtuviin muutoksiin.</p> <p>Pyritään lisäämään tasa-arvoa kansainvälistymisessä valitsemalla ulkomaanvaihtoihin kaikkien alojen opiskelijoita, maahanmuuttajia ja erityistä tukea opinnoissaan tarvitsevia opiskelijoita.</p> <p>Korostetaan kotikansainvälistymistä ja uutta teknologiaa.</p> <p>Koulutuskeskus Brahen kv-toiminnan sisäisen kehittämistiimin toiminnan jatkaminen.</p>	<p>Kansainvälistä työkokemusta arvostetaan ja hyvä kielitaito on etuna kansainvälisillä työpaikoilla työskennellessä.</p> <p>Ulkomaanvaihtojaksolla vuonna 2019 on ollut opiskelijoita lähes kaikilta aloilta sekä erityistä tukea opinnoissaan tarvitsevia opiskelijoita.</p> <p>Kotikansainvälistymistä on tuettu osallistumalla kumppaneina ulkomaisiin KA1-, KA2- ja KA3- hankkeisiin sekä Nordplus Junior hankkeeseen. Kansainvälisten vieraiden ansiosta kaikilla opiston työntekijöillä ja opiskelijoilla on ollut mahdollisuus osallistua kv-toimintaan. Lisäksi opistolla on käytössä teemakuukaudet, huhtikuun teemana kulttuuri ja kansainvälisyys, jolloin kv-toiminta enemmän esillä koulun arjessa. Digitaalitekniikan ja sosiaalisen median käyttöä on lisätty kv-toiminnassa. Itslearning -ympäristö otettiin käyttöön valmennuksessa ja ohjauksessa.</p> <p>Brahen kv-tiimi aloitti toimintansa vuoden 2017 lopussa ja kokoontui säännöllisesti vuonna 2019.</p>
---	---

2.1.2 Lybeckerin opisto

TOIMINTASUUNNITELMAN TAVOITTEET VUODELLE 2019	TOIMINTASUUNNITELMAN TOTEUTUMA VUONNA 2019
<p><i>Opisto tarjoaa opiskelijoille hyvät ja monipuoliset opiskelumahdollisuudet sekä kehittää opetusta ja sen laatua ja vaikuttavuutta jatkuvasti. Lisäksi opistossa seurataan opiskelijoiden keskeyttämistä, läpäisyä, työllistymistä ja jatko-opintoihin sijoittumista Opetushallituksen tuloksellisuusrahoituksen vaikuttavuusmittarista sekä Tilastokeskuksen tilastoista.</i></p> <p>Opiskelijoiden työllistyminen on 65 %.</p> <p>Jatko-opintoihin sijoittumisen osuus on 15 %.</p> <p>Keskeyttämisprosentti on korkeintaan 5 %.</p>	<p>Tilastokeskuksen raportin mukaan vuonna 2014 – 2017 Lybeckeriltä valmistuneista oli työllistynyt 32 %, työllisiä opiskelijoita oli 7 % ja päätoimisia opiskelijoita 20,0 % ja työttöminä oli 28 %.</p> <p>Keskeyttämisprosentti oli 11,2 %.</p>

<p>Kaksoistutkintoa opiskelee vähintään 10 opiskelijaa.</p> <p>ARVO-asiakaspalaute yli 4,0 (asteikko 1 – 5)</p>	<p>Kaksoistutkintoa opiskeli 12 opiskelijaa.</p> <p>Kuntayhtymän kokonaispalautteen ARVO-asiakaspalaute oli aloittaneiden opiskelijoiden osalta 4,28 ja päättävien opiskelijoiden osalta 4,11. Raahen ammattiopiston viimeisin tilastoitu opiskelijapalautekysely syksyltä 2019 (1.7. – 31.12.2019) antoi opistokohtaisesti seuraavat tulokset: opiskelijapalautteiden keskiarvo oli aloituskyselyn osalta 4,3 ja päättökyselyn osalta 4,2.</p>
<p><i>Koulutuksen laatua parannetaan opettajien täydennyskoulutuksen, työelämäjaksojen, itsearviointin ja seurantatutkimuksista saadun informaation avulla.</i></p> <p>Henkilökunnan ammattitaidon ylläpitämistä ja kehittämistä tuetaan. Koulutusmenoihin varataan henkilöstömenoista 3 %.</p> <p>Päätoimisten opettajien muodollinen pätevyys on vähintään 90 %.</p>	<p>Vuonna 2019 toteutettiin laaja koko opetus- ja ohjaushenkilöstöä koskeva Ope 2.0 -valmennuskokonaisuus, jossa opettajien osaamista kehitettiin reformin kannalta merkittävässä toiminnoissa. Lisäksi järjestettiin koko henkilökunnan yhteisiä koulutusilaisuuksia sekä tukihenkilöstölle mm. järjestelmäkoulutuksia. Henkilöstön koulutusmenojen osuus oli vuonna 2019 noin 1,0 % henkilöstömenoista.</p> <p>Muodollinen kelpoisuus oli 100 %:lla päätoimisista opettajista.</p>
<p><i>Lybeckerin opiston taloutta hoidetaan kestäväällä ja vakaalla pohjalla.</i></p> <p>Opiskelijakohtaiset kustannukset ovat valtakunnallista keskiarvoa.</p> <p>Opiston täyttöaste on 110 % eli opiskelijavuositavoite on 285.</p> <p>Henkilökunnan (henkilötyövuosien) määrä suhteutetaan opiskelijamäärään, jolloin se on korkeintaan 0,12.</p>	<p>Vuoden 2019 opiskelijakohtaiset kustannukset julkaistaan vuoden 2020 lopulla. Lukuja ei ole vielä saatavilla.</p> <p>Täyttöaste oli toimintavuoden aikana n. 93 %. Opiskelijavuosien kertymä oli yhteensä 264.</p> <p>Henkilöstöä oli 0,10/opiskelija.</p>

<p>Kansainvälistymisen tavoitteet</p> <p>Työssäoppimassa tai ulkomailla opiskelemissa on 20 opiskelijaa lukuvuosittain.</p> <p>Liikkuvuushankkeisiin osallistuu 1-3 opettajaa vuosittain ja lisäksi hanketyöhön kansallisesti ja kansainvälisesti.</p> <p>Oppilaitoksella on yhteydet useaan eurooppalaiseen alan oppilaitokseen.</p> <p>Varaudutaan Pyhäjoelle rakennettavan ydinvoimalan myötä alueemme elinkeinoelämässä tapahtuviin muutoksiin muun muassa kielikurssien kautta.</p> <p>Pyritään lisäämään tasa-arvoa kansainvälistymisessä valitsemalla ulkomaanvaihtoihin kaikkien alojen opiskelijoita.</p>	<p>Kv-vaihdossa oli 19 opiskelijaa v.2019.</p> <p>Asiantuntijaliikkuvuusjaksolla oli v.2019 yhteensä 9 henkilöä. Strategian mukaan liikkuvuus pidetään asetetulla tasolla lähivuosina.</p> <p>Opisto oli vuonna 2019 mukana useassa kansainvälisessä Erasmus+ opiskelija- ja asiantuntijaliikkuvuus-hankkeessa sekä Nordplus Junior - kansainvälisyshankkeessa joissa kohderyhmänä ovat opiskelijat, vastavalmistuneet sekä henkilöstö. Yhteistyötä oli erityisesti Saksan, Irlannin, Espanjan, Tanskan, Latvian, Viron, Puolan, Unkarin ja Slovakian kanssa. Opistossa vieraili useita ulkomaalaisia opiskelijoita- ja asiantuntijoita.</p> <p>Kansainvälistä työkokemusta arvostetaan ja hyvä kielitaito on etuna kansainvälisillä työpaikoilla työskennellessä.</p> <p>Ulkomaanvaihtojaksolla vuonna 2019 on ollut kaikkien alojen opiskelijoita.</p>
---	--

2.1.3 Ruukin maaseutuopisto

TOIMINTASUUNNITELMAN TAVOITTEET VUOSILLE 2019	TOIMINTASUUNNITELMAN TOTEUMA VUONNA 2019
<p><i>Opisto tarjoaa opiskelijoille hyvät ja monipuoliset opiskelumahdollisuudet sekä kehittää opetustaan ja sen laatua ja vaikuttavuutta jatkuvasti. Lisäksi opistossa seurataan opiskelijoiden keskeyttämistä, työllistymistä ja jatko-opintoihin sijoittumista. Opetushallituksen tuloksellisuusrahoituksen vaikuttavuusmittarista sekä Tilastokeskuksen tilastoista.</i></p> <p>Opiskelijoiden työllistyminen on vähintään 70 %.</p> <p>Korkea-asteen jatko-opintoihin sijoittumisen osuus on 10 %.</p> <p>Keskeyttämisprosentti on korkeintaan 5 %.</p>	<p>Tilastokeskuksen raportin mukaan vuonna 2014–2017 Ruukin maaseutuopiston valmistuneista oli työllisiä 60%, työllisiä opiskelijoita oli 11 % ja päätoimisia opiskelijoita 6 % ja työttöminä oli 14 %.</p> <p>Keskeyttämisprosentti oli keskimäärin 22 % perustutkintokoulutuksessa: lähiopetuksena toteutetussa koulutuksessa keskeyttäneitä oli 23 %, monimuotokoulutuksessa 21 %.</p>

<p>Kaksoistutkintoa opiskelee vähintään 5 opiskelija/vuosikurssi.</p> <p>ARVO-asiakaspalaute yli 4,0 (asteikko 1 – 5)</p>	<p>Kaksoistutkintoa opiskeli 5 opiskelija.</p> <p>Kuntayhtymän kokonaispalautteena ARVO-asiakaspalaute oli aloittaneiden opiskelijoiden osalta 4,28 ja päättävien opiskelijoiden osalta 4,11. Raahen ammattiopiston viimeisin tilastoitu opiskelijapalautekysely syksyiltä 2019 (1.7. – 31.12.2019) antoi opistokohtaisesti seuraavat tulokset: opiskelijapalautteiden keskiarvo oli aloituskyselyn osalta 4,4 ja päättökyselyn osalta 4,0.</p>
<p><i>Koulutuksen laatua parannetaan opettajien täydennyskoulutuksen, työelämäjaksojen, itsearviointin ja seurantatutkimuksista saadun informaation avulla.</i></p> <p>Henkilökunnan ammattitaidon ylläpitämistä ja kehittämistä tuetaan: koulutusmenoihin varataan henkilöstömenoista vähintään 3 %.</p> <p>Muodollinen kelpoisuus on vähintään 90 %:lla päätoimisista opettajista.</p>	<p>Vuonna 2019 toteutettiin laaja koko opetus- ja ohjaushenkilöstöä koskeva Ope 2.0 -valmennuskokonaisuus, jossa opettajien osaamista kehitettiin reformin kannalta merkittävässä toiminnoissa. Lisäksi järjestettiin koko henkilökunnan yhteisiä koulutuslajuuksia sekä tukihenkilöstölle mm. järjestelmäkoulutuksia. Henkilöstön koulutusmenojen osuus oli vuonna 2019 noin 3,73 % henkilöstömenoista.</p> <p>Muodollinen kelpoisuus oli 89 % päätoimisista opettajista.</p>
<p><i>Opiston taloutta hoidetaan kestäväällä ja vakaalla pohjalla.</i></p> <p>Opiskelijakohtaiset kustannukset ovat valtakunnallista keskiarvoa.</p> <p>Opiston täyttöaste on 110 % eli opiskelijatyövuositavoite on 165 opiskelijatyövuotta.</p> <p>Henkilökunnan määrä on korkeintaan 0,20 henkilötyövuotta/opiskelija.</p>	<p>Vuoden 2019 opiskelijakohtaiset kustannukset julkaistaan vuoden 2020 lopulla. Lukuja ei ole vielä saatavilla.</p> <p>Täyttöaste oli toimintavuoden aikana n. 106 %. Opiskelijavuosien kertymä oli yhteensä 175.</p> <p>Henkilöstöä oli 0,15/opiskelija.</p>
<p><i>Kansainvälistymisen tavoitteet</i></p> <p>Työssäoppimassa tai opiskelemassa ulkomailla on vähintään viisi opiskelijaa lukuvuosittain.</p>	<p>Kv-vaihdossa oli 9 opiskelijaa v.2019 pitkässä vaihdossa ja ei yhtään opiskelijaa lyhyessä vaihdossa.</p>

<p>Henkilöstö osallistuu liikkuvuushankkeisiin tai kv-hanketyöhön vähintään viisi päivää/vuosi.</p> <p>Oppilaitoksella on vuosittain yhteistyötä vähintään yhteen alan eurooppalaiseen oppilaitokseen.</p>	<p>Saapuvia vaihto-opiskelijoita oli kesällä 2019 Ranskasta 2 harjoittelijaa.</p> <p>Henkilöstö ei ole osallistunut asiantuntijaliikkuvuuteen eikä kv-hanketyöhön ulkomailla.</p>
--	---

2.2 Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen v. 2019

- 1) Käyttö- ja investointimenot sekä lainojen lyhennykset katetaan valtionosuusrahoituksella, tulo-rahoituksella ja tarvittaessa lainarahoituksella, eikä jäsenkunnilta perittävillä maksuilla.

Tavoite toteutui eikä jäsenkunnilta ole pyydetty rahoitusta kuntayhtymän menojen kattamiseksi.

- 2) Kuntayhtymällä täyttöaste vähintään 100 prosenttia suoritepäätöksen mukaisesta tavoitteellisesta opiskelijavuosimäärästä vuonna 2019 (1 007 otv).

*Opiskelijavuosia kertyi 31.12.2019 mennessä yhteensä 1 097 otv. Tavoitteellinen opiskelijavuosi-
määrä toteutui.*

- 3) Oppilaitosten henkilöstö suhteutetaan vallitseviin olosuhteisiin ja oppilasmääriin.

*Kuntayhtymän henkilöstömäärää sopeutettiin vastaamaan opiskelijamääriä ja valtionosuusra-
hoitusta. Koulutuskuntayhtymän henkilöstömäärä oli vuonna 2019 131 henkilö, joista vakinaisia
oli 91 ja määräaikaisia 33. Lisäksi kuntayhtymässä työskenteli 7 sivutoimista tuntiopettajaa. Am-
matillisen ohjaavan henkilökunnan määrä kasvoi kahden henkilötyövuoden verran vuonna 2019.*

- 4) Vuosikate on vähintään poistojen suuruinen.

*Tavoite ei toteutunut. Vuosikate oli 88 % poistojen määrästä. Luku laski 47 % edellisestä vuo-
desta. Vuosikatetta heikensi ennakoitusti muun muassa kuntayhtymän kasvanut henkilötyövuosi-
en määrä ja hankkeiden omarahoitusosuudet. Henkilöstökuluja nosti opiskelijoita ohjaavan ja
tukevan ammatillisen henkilökunnan määrän kasvu. Kuntayhtymän hankkeiden omarahoitus-
osuudeksi budjetoitiin vuodelle 2019 170 048,00 euroa ja toteuma vuoden lopussa oli 198 303,23
euroa. Omarahoitusosuus ylittyi -28 255,23 euroa arvioidusta. Lisäksi arvioitu suurempina to-
teutuneet muut toiminnan kulut.*

- 5) Vuosikate riittää niin käyttöomaisuusinvestointeihin kuin lainojen lyhennyksiin. Rakennustoi-
minta ja kiinteistöjen perusparannukset katetaan edellisten vuosien säästöillä ja tarvittaessa lai-
noilla.

Vuosikate riitti kone- ja kalustoinvestointeihin sekä lainojen lyhennyksiin.

- 6) Opistojen kiinteistöjen kunto turvataan riittävillä vuosi- ja peruskorjauksilla. Kiinteistöjen kor-
jaustyöt pyritään tekemään kuntayhtymän omana työnä. Talous- ja toimintasuunnitelmassa on
kartoitus vuosien 2017 - 2019 keskeisistä investoinneista, kuten uudisrakennuksista, peruskor-
jauksista ja täydennyskalustoista.

*Kuntayhtymän omistamien kiinteistöjen kunto on suhteellisen hyvä. Kiinteistöjen peruskorjaus ja
perusparannuskorjaukset tehtiin pääsääntöisesti vaiheittain. Osa opiskelijoista opiskeli tiloissa
korjauksen aikana, eikä korjaustyöstä ollut merkittävää haittaa opetustoiminnalle. Opiskelijatyö-
panoksella oli huomattava merkitys peruskorjaus- ja perusparannusinvestointien toteuttami-
nessa.*

Vuoden 2019 talousarviossa on esitetty kuntayhtymän taloudelliset tavoitteet. Niiden toteutumista kuvataan taulukossa 14:

Taulukko 14

Taloustavoitteet 2019	Mittari	Tavoite	Toteuma
Tulo- ja menorakenne:			
Tulorahoituksen riittävyys kt-menoihin	Vuosikate, milj. e	> 0,8 milj. €	0,67 milj. €
Lainamäärä	Lainanhoitokate	> 2	3,4
Investoinnit	Investointien tulorahoitus, %	75	140 %
	Vuosikate, % poistoista	> 100 %	88 %
Tavara- ja palveluhankintojen arvo	Hankinnat/toimintakulut, %	< 30 %	33 %
Rahoitusasema:			
Vakavaraisuus	Omavaraisuusaste, %	> 80	82,1
Vieraan pääoman suhde tulorahoitukseen	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	< 22	17,8
Maksuvalmius	Kassan riittävyys, pv	> 25	58
Tulo- ja menorakenne			
Muun toiminnan osuus tulorahoituksesta	Muut toimintatuotot/myyntituotot, %	> 6,5	2,8
	Opiskelijavuosiin suhteutettuina		
Henkilöstö:			
RAO		0,14	0,12
Lybecker		0,12	0,10
Rmo		0,20	0,15

2.3 Käyttötalouden toteutuminen tulosalueittain

Seuraavissa taulukoissa 15, 16, 17, 18 19 on vertailtu vuoden 2019 talousarviota ja tilinpäätöstä yksiköittäin. Vertailuissa on mukana kuntayhtymän sisäiset tulot ja menot.

Taulukko 15

Kuntayhtymän hallinto 2019	Talousarvio	Tilinpäätös	Erotus	Tot- %
TOIMINTATUOTOT				
Tuet ja avustukset	120 000,00	151 909,52	31 909,52	126,59
Muut toimintatuotot	5 000,00	4 589,11	-410,89	91,78
	125 000,00	156 498,63	31 498,63	125,20
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-473 306,00	-453 776,97	19 529,03	95,87
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-80 950,00	-70 899,94	10 050,06	87,58
Muut henkilösivukulut	-17 000,00	-10 128,15	6 871,85	59,58
Palvelujen ostot	-250 195,00	-263 050,50	-12 855,50	105,14
Aineet,tarvikkeet, tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-122 500,00	-238 078,57	-115 578,57	194,35
Avustukset	0,00	-5 000,00	-5 000,00	
Muut toimintakulut	-84 700,00	-43 250,15	41 449,85	51,06
TOIMINTAKATE	-903 651,00	-927 685,65	-24 034,65	102,66
Rahoitustuotot ja -kulut				
VYÖRYTYSTULOT	903 651,00	927 685,65	24 034,65	102,66
VUOSIKATE	0,00	0,00	0,00	
Poistot ja arvonalentumiset				
Satunnaiset erät				
TILIKAUDEN TULOS	0,00	0,00	0,00	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALI-JÄÄMÄ)	0,00	0,00	0,00	

Taulukko 16

Raahan ammattiopisto 2019	Talousarvio	Tilinpäätös	Erotus	Tot- %
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	5 283 748,00	5 481 629,04	197 881,04	103,75
Maksutuotot	4 000,00	13 368,15	9 368,15	334,20
Tuet ja avustukset	566 599,00	544 912,62	-21 686,38	96,17
Muut toimintatuotot	107 300,00	192 458,07	85 158,07	179,36
	5 961 647,00	6 232 367,88	270 720,88	104,54
Valmistus omaan käyttöön	21 000,00	0,00	-21 000,00	0,00
	21 000,00	0,00	-21 000,00	0,00
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-2 676 133,00	-2 982 402,92	-306 269,92	111,44
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-600 740,00	-633 028,21	-32 288,21	105,37
Muut henkilösivukulut	-96 650,00	-76 299,35	20 350,65	78,94
Palvelujen ostot	-918 630,00	-1 073 657,81	-155 027,81	116,88
Aineet,tarvikkeet, tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-954 298,00	-842 579,59	111 718,41	88,29
Avustukset	0,00	-3 150,00	-3 150,00	
Muut toimintakulut	-152 289,00	-238 390,29	-86 101,29	156,54
TOIMINTAKATE	583 907,00	382 859,71	-201 047,29	65,57
Rahoitustuotot ja -kulut				
VYÖRYTYSTULOT	3 065,00	2 772,01	-292,99	90,44
VYÖRYTYSMENOT	-557 037,00	-575 341,85	-18 304,85	103,29
VUOSIKATE	29 935,00	-189 710,13	-219 645,13	-633,74
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunn.mukaiset poistot	-426 500,00	-415 576,55	10 923,45	97,44
Satunnaiset erät				
TILIKAUDEN TULOS	-396 565,00	-605 286,68	-208 721,68	-152,63
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALI-JÄÄMÄ)	-396 565,00	-605 286,68	-208 721,68	-152,63

Taulukko 17

Lybeckerin opisto 2019	Talousarvio	Tilinpäätös	Erotus	Tot- %
TUOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	2 493 564,00	2 524 992,90	31 428,90	101,26
Maksutuotot	0,00	2 866,72	2 866,72	
Tuet ja avustukset	164 821,00	111 486,02	-53 334,98	67,64
Muut toimintatuotot	9 200,00	21 809,05	12 609,05	237,05
	2 667 585,00	2 661 154,69	-6 430,31	99,76
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-1 068 192,00	-1 164 336,05	-96 144,05	109,00
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-241 250,00	-243 287,23	-2 037,23	100,84
Muut henkilösivukulut	-38 700,00	-26 407,80	12 292,20	68,24
Palvelujen ostot	-278 009,00	-274 797,59	3 211,41	98,84
Aineet,tarvikkeet, tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-136 600,00	-196 609,64	-60 009,64	143,93
Avustukset	-1 400,00	0,00	1 400,00	0,00
Muut toimintakulut	-99 420,00	-100 024,22	-604,22	100,61
TOIMINTAKATE	804 014,00	655 692,16	-148 321,84	81,55
Rahoitustuotot ja -kulut				
VYÖRYTYSTULOT	1 222,00	1 149,60	-72,40	94,08
VYÖRYTYSMENOT	-222 073,00	-216 709,27	5 363,73	97,58
VUOSIKATE	583 163,00	440 132,49	-143 030,51	75,47
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunn.mukaiset poistot	-176 300,00	-174 285,47	2 014,53	98,86
Satunnaiset erät				
TILIKAUDEN TULOS	406 863,00	265 847,02	-141 015,98	65,34
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALI-JÄÄMÄ)	406 863,00	265 847,02	-141 015,98	65,34

Taulukko 18

Ruukin maaseutuopisto 2019	Talousarvio	Tilinpäätös	Erotus	Tot- %
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	2 173 020,00	2 386 167,62	213 147,62	109,81
Tuet ja avustukset	65 000,00	76 466,79	11 466,79	117,64
Muut toimintatuotot	47 500,00	104 919,22	57 419,22	220,88
	2 285 520,00	2 567 553,63	282 033,63	112,34
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-964 198,00	-904 529,26	59 668,74	93,81
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-209 130,00	-204 044,58	5 085,42	97,57
Muut henkilösivukulut	-34 930,00	-16 488,68	18 441,32	47,20
Palvelujen ostot	-291 380,00	-323 192,85	-31 812,85	110,92
Aineet,tarvikkeet, tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-367 220,00	-461 589,67	-94 369,67	125,70
Avustukset	0,00	-200,00	-200,00	
Muut toimintakulut	-126 130,00	-99 777,30	26 352,70	79,11
TOIMINTAKATE	292 532,00	557 731,29	265 199,29	190,66
Rahoitustuotot ja -kulut				
VYÖRYTYSTULOT	713,00	667,50	-45,50	93,62
VYÖRYTYSMENOT	-129 543,00	-140 223,64	-10 680,64	108,24
VUOSIKATE	163 702,00	418 175,15	254 473,15	255,45
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunn.mukaiset poistot	-174 000,00	-167 944,53	6 055,47	96,52
Satunnaiset erät				
TILIKAUDEN TULOS	-10 298,00	250 230,62	260 528,62	2 429,90
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALI-JÄÄMÄ)	-10 298,00	250 230,62	260 528,62	2 429,90

Taulukko 19

RAHOITUSLASKELMA 2019	Talousarvio	Tilinpäätös	Erotus	Ero %
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	776 800,00	669 061,01	-107 738,99	86,13
Toiminnanrahavirta yht.	776 800,00	669 061,01	-107 738,99	86,13
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-691 000,00	-549 661,59	141 338,41	79,55
Rah.osuudet invest. menoihin	85 800,00	72 572,66	-13 227,34	84,58
Pysyvien vastaavien				
hyödykkeiden luovutustulot	0,00	0,00	0,00	
Investointien rahavirta yht.	-605 200,00	-477 088,93	128 111,07	78,83
Toiminnan ja invest. rahavirta	171 600,00	191 972,08	20 372,08	111,87
Rahoituksen rahavirta				
Antolainojen muutokset				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00	0,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähenn	0,00	-60 000,00	-60 000,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	-142 856,00	-142 856,00	
Lainakannan muutokset yht.	0,00	-202 856,00	-202 856,00	
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00	0,00	
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiant.var.ja po:n muut.	0,00	0,00	0,00	
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	-70 106,17	-70 106,17	
Saamisten muutos	0,00	-73 553,32	-73 553,32	
Korottomien velkojen muutos	0,00	37 213,34	37 213,34	
Rahoituksen rahavirta	0,00	-309 302,15	-309 302,15	
RAHAVAROJEN MUUTOS	171 600,00	-117 330,07	-288 930,07	-68,37
RAHAVAROJEN MUUTOS	0,00	117 330,07	117 330,07	0,00

2.4 Kuntayhtymän talouden toteutuminen

Koulutuskuntayhtymän vuoden toimintatuotot ja toimintakulut eivät toteutuneet talousarvion mukaisesti. Tilikauden tulos ennen poistoeron lisäystä oli -88 745,54 euroa alijäämäinen. Koko kuntayhtymän käyttötalouden toteuma on esitetty taulukossa 20.

Taulukko 20

Koulutuskuntayhtymä yhteensä 2019	Talousarvio	Tilinpäätös	Erotus	Tot- %
TUOSLASKELMA (sis. sisäiset erät)				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	9 950 332,00	10 392 789,56	442 457,56	104,45
Maksutuotot	4 000,00	16 234,87	12 234,87	405,87
Tuet ja avustukset	916 420,00	884 774,95	-31 645,05	96,55
Muut toimintatuotot	169 000,00	323 775,45	154 775,45	191,58
	11 039 752,00	11 617 574,83	577 822,83	105,23
Valmistus omaan käyttöön	21 000,00	0,00	-21 000,00	0,00
	21 000,00	0,00	-21 000,00	0,00
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-5 181 829,00	-5 505 045,20	-323 216,20	106,24
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-1 132 070,00	-1 151 259,96	-19 189,96	101,70
Muut henkilösivukulut	-187 280,00	-129 323,98	57 956,02	69,05
Palvelujen ostot	-1 738 214,00	-1 934 698,75	-196 484,75	111,30
Aineet,tarvikkeet, tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-1 580 618,00	-1 738 857,47	-158 239,47	110,01
Avustukset	-1 400,00	-8 350,00	-6 950,00	596,43
Muut toimintakulut	-462 539,00	-481 441,96	-18 902,96	104,09
TOIMINTAKATE	776 802,00	668 597,51	-108 204,49	86,07
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	0,00	8 119,15	8 119,15	
Korkokulut	0,00	-5 639,80	-5 639,80	
Muut rahoituskulut	0,00	-2 015,85	-2 015,85	
VYÖRYTYSTULOT	908 651,00	932 274,76	23 623,76	102,60
VYÖRYTYSMENOT	-908 653,00	-932 274,76	-23 621,76	102,60
VUOSIKATE	776 800,00	669 061,01	-107 738,99	86,13
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunn.mukaiset poistot	-776 800,00	-757 806,55	18 993,45	97,55
Satunnaiset erät				
TILIKAUDEN TULOS	0,00	-88 745,54	-88 745,54	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALI-JÄÄMÄ)	0,00	-88 745,54	-88 745,54	

2.5 Investointien toteutuminen

Raahen koulutuskuntayhtymän investointien toteuma vuodelta 2019 on esitetty taulukossa 21. Rakennusinvestoinneissa näkyy pitkävaikutteisena menona Raahen ammattiopiston sähköosaston osoitteessa *Huoltokatu 6* sijaitsevan vuokratilan kunnostusmenot, jotka ovat yhteensä -49 069,54 euroa. Käyttöomaisuusinvestoinneissa näkyy keskeneräisenä hankintana Raahen ammattiopiston ja Lybeckerin opiston yhdessä toteuttaman ”*InduSTAR*” –hankkeen investointimenot -11 345,10 euroa (netto). Hanke on keskeneräinen ja sen toteuttamisaika jatkuu edelleen vuonna 2020.

Taulukko 21

Koulutuskuntayhtymä yhteensä 2019	Talousarvio	Tilinpäätös	Erotus	Tot- %
<i>Investoinnit rakennukset (netto)</i>				
Muut pitkävaikutteiset menot/Rao/sähköosasto	0,00	-49 069,54	-49 069,54	0,00
Koulurakennukset/Rao	-115 000,00	-19 150,71	95 849,29	16,65
Koulurakennukset Lyb	-80 000,00	0,00	80 000,00	0,00
Muut rakennukset Rmo	-50 000,00	-60 886,14	-10 886,14	121,77
Maa- ja vesirakenteet	-50 000,00	-42 837,10	7 162,90	85,67
Yhteensä	-295 000,00	-171 943,49	123 056,51	58,29
<i>Irtain ja aineeton käyttöom.(netto)</i>				
Koneet ja kalusto/Yht.aineet	-12 000,00	-15 500,00	-3 500,00	129,17
Koneet ja kalusto/metalli	-15 000,00	-20 597,56	-5 597,56	137,32
Koneet ja kalusto/Logistiikka	-94 000,00	-48 200,00	45 800,00	51,28
Koneet ja kalusto/Rakennus	-25 000,00	-3 549,90	21 450,10	14,20
Koneet ja kalusto/Auto	-10 000,00	-8 695,49	1 304,51	86,95
Koneet ja kalusto/Sähkö	-30 000,00	-28 960,32	1 039,68	96,53
Muut koneet ja kalusto/Rav	-10 000,00	-4 075,00	5 925,00	40,75
Koneet ja kalusto/Pk	-12 000,00	-6 000,00	6 000,00	50,00
Koneet ja kalusto/Kemia	-18 000,00	-18 612,00	-612,00	103,40
Koneet ja kalusto/kiinteistö	-15 000,00	-16 129,03	-1 129,03	107,53
Koneet ja kalusto/Rmo	-75 000,00	-71 499,44	3 500,56	95,33
Koneet ja kalusto/Lybecker	-70 000,00	-51 981,60	18 018,40	74,26
Koneet ja kalusto/yleishallint	-10 000,00	0,00	10 000,00	0,00
Keskeneräiset hankinnat/IndusStar	0,00	-11 345,10	-11 345,10	0,00
Yhteensä	-396 000,00	-305 145,44	90 854,56	77,06
Investointien yhteensä	-691 000,00	-477 088,93	213 911,07	69,04

2.6 Yhteenvedo määrärahojen toteutumisesta

Määrärahojen yhteenvetotaulukossa 22 on esitetty kuntayhtymän hallituksen sitoviksi hyväksymät käyttötalousosan, tuloslaskelmaosan, rahoitusosan ja investointiosan määrärahat ja niiden toteutuminen sitovuustasolla.

Taulukko 22

Käyttötalousosa 1 000 €	Sitov.	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Raahen ammattiopisto	N	584	383	-201
Lybeckerin käsi- ja taideteoll.opisto	N	804	656	-148
Ruukin maaseutuopisto	N	293	558	265
YHTEENSÄ		1 681	1 597	-84
Tuloslaskelma 1 000 €	Sitov.	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Verotulot, valtionosuudet ja rahoituserät	B	9 950	10 331	381
Rahoitusosa 1 000 €	Sitov.	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Lainakannan muutokset				
Pitkäaik.lainojen lis.	B	0	0	0
Pitkäaik.lainojen väh.	B	0	-60	-60
Lyhytaik.lainojen muutos	B	0	-142	-142
YHTEENSÄ		0	-202	-202
Investointiosa 1 000 €	Sitov.	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Rakennukset/perusparannus				
Muut pitkävaikutteiset menot/Rao/sähköosasto	B	0	-49	-49
Kiinteistöjen liittymismaksut	B	0	0	0
Koulurakennukset/Rao	B	-115	-19	96
Koulurakennukset/Lyb	B	-80	0	80
Muut rakennukset/Rmo	B	-50	-61	-11
Maa- ja vesirakenteet	B	-50	-43	7
Muut kiinteät rak. ja laitteet	B	0	0	0
Irtain ja aineeton käyttöom.				
Koneet ja kalusto/Yht.aineet	B	-12	-15	-3
Koneet ja kalusto/metalli	B	-15	-21	-6
Koneet ja kalusto/Logistiikka	B	-94	-48	46
Koneet ja kalusto/Rakennus	B	-25	-4	21
Koneet ja kalusto/Auto	B	-10	-9	1
Koneet ja kalusto/Sähkö	B	-30	-29	1
Muut koneet ja kalusto/Rav	B	-10	-4	6
Koneet ja kalusto/Pk	B	-12	-6	6
Koneet ja kalusto/Kemia	B	-18	-19	-1
Koneet ja kalusto/kiinteistö	B	-15	-16	-1
Koneet ja kalusto/Rmo	B	-75	-71	4
Koneet ja kalusto/Lybecker	B	-70	-52	18
Koneet ja kalusto/yleishallint	B	-10	0	10
Keskeneräiset hankinnat/IndusStar	N	0	-11	-11
YHTEENSÄ		-691	-477	214

N=nettomääräraha

B=bruttomääräraha

3 Tilinpäätöslaskelmat 2019 ja 2018

Seuraavissa osioissa on esitetty vertailuina vuoden 2019 ja 2018 tilinpäätöslaskelmat.

3.5 Tuloslaskema

Taulukko 23

Tuloslaskelma RKKY (ulkoiset)	2019	2018
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot	10 331 358,45	10 459 218,26
Maksutuotot	16 234,87	26 997,18
Tuet ja avustukset	884 774,95	660 803,10
Vuokratuotot	141 848,64	160 693,94
Muut toimintatuotot	181 926,81	203 264,29
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	11 556 143,72	11 510 976,77
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-5 474 006,19	-4 996 804,20
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-1 151 259,96	-1 105 160,97
Muut henkilösivukulut	-160 362,99	-152 256,29
Palvelujen ostot	-1 876 974,85	-2 209 947,25
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 738 802,57	-1 558 175,61
Avustukset	-8 350,00	-350,00
Vuokrat	-215 257,11	-191 689,82
Muut toimintakulut	-262 532,54	-251 359,15
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-10 887 546,21	-10 465 743,29
TOIMINTAKATE	668 597,51	1 045 233,48
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	8 119,15	649,62
Korkokulut	-5 639,80	-7 972,58
Muut rahoituskulut	-2 015,85	-1 639,98
VUOSIKATE	669 061,01	1 036 270,54
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunn.mukaiset poistot	-757 806,55	-770 159,83
Satunnaiset erät		
TILIKAUDEN TULOS	-88 745,54	266 110,71
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	22 537,01	22 537,01
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALI-JÄÄMÄ)	-66 208,53	288 647,72

3.6 Rahoituslaskelma

Taulukko 24

RAHOITUSLASKELMA	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	669 061,01	1 036 270,54
Toiminnanrahavirta yht.	669 061,01	1 036 270,54
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-549 661,59	-1 041 947,34
Rah.osuudet invest. menoihin	72 572,66	1 223 436,48
Pysyvien vastaavien		
hyödykkeiden luovutustulot	0,00	0,00
Investointien rahavirta yht.	-477 088,93	181 489,14
Toiminnan ja invest. rahavirta	191 972,08	1 217 759,68
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähenn	-60 000,00	-331 428,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-142 856,00	-171 428,00
Lainakannan muutokset yht.	-202 856,00	-502 856,00
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant.var.ja po:n muut.	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	-70 106,17	-79 247,87
Saamisten muutos	-73 553,32	-152 068,83
Korottomien velkojen muutos	37 213,34	426 785,68
Rahoituksen rahavirta	-309 302,15	-307 387,02
RAHAVAROJEN MUUTOS	-117 330,07	910 372,66
RAHAVAROJEN MUUTOS	117 330,07	-910 372,66

3.7 Tase

Taulukko 25

T A S E	2019	2018
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
2. Muut pitkävaikutteiset meno	73 538,66	39 309,84
Aineettomat hyödykkeet yht.	73 538,66	39 309,84
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	190 869,57	190 869,57
2. Rakennukset	6 919 519,64	7 226 070,19
3. Kiinteät rakenteet ja laitt	181 358,56	150 370,38
4. Koneet ja kalusto	857 362,08	904 354,38
5. Muut aineelliset hyödykkeet	0,00	3 736,87
6. Ennakkomaksut ja kesk.eräis	11 345,10	0,00
Aineelliset hyödykkeet yht	8 160 454,95	8 475 401,39
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	664 267,54	664 267,54
Sijoitukset yhteensä	664 267,54	664 267,54
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	8 898 261,15	9 178 978,77
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
2. Lahj.rahastojen erityiskatt	39 284,97	42 677,38
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHT	39 284,97	42 677,38
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
2. Keskenkäiset tuotteet	149 754,04	79 647,87
Vaihto-omaisuus yhteensä	149 754,04	79 647,87
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	69 860,08	82 359,13
2. Lainasaamiset	0,00	680,00
3. Muut saamiset	630 227,64	543 495,27
Lyhytaikaiset saamiset yht.	700 087,72	626 534,40
Saamiset yhteensä	700 087,72	626 534,40
III Rahoitusarvopaperit		
4. Muut arvopaperit	739 363,78	735 856,44
Rahoitusarvopaperit yht.	739 363,78	735 856,44
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset yht.	1 265 243,41	1 386 080,82
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	2 854 448,95	2 828 119,53
VASTAAVAA YHTEENSÄ	11 791 995,07	12 049 775,68

T A S E	2019	2018
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	-4 926 776,53	-4 926 776,53
II Arvonkorotusrahasto	-659 296,67	-659 296,67
III Muut omat rahastot	-588 657,74	-588 657,74
IV Ed.tilikausien yli/alijäämä	-3 336 992,05	-3 048 344,33
V Tilikauden yli/alijäämä	66 208,53	-288 647,72
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-9 445 514,46	-9 511 722,99
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
1. Poistoero	-231 592,22	-254 129,23
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.YHT	-231 592,22	-254 129,23
PAKOLLISET VARAUKSET		
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
2. Lahjoitusrahastojen pääoma	-53 564,97	-56 957,38
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHT.	-53 564,97	-56 957,38
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
2. Lainat vakuutus- ja rah.lai	-172 864,00	-375 720,00
Pitkäaikainen vieras po. yht.	-172 864,00	-375 720,00
II Lyhytaikainen		
2. Lainat rahoitus- ja vak.lai	-202 856,00	-202 856,00
5. Saadut ennakot	-2 330,00	0,00
6. Ostovelat	-654 331,94	-364 927,24
7. Muut velat	-837,49	-203 658,71
8. Siirtovelat	-1 028 103,99	-1 079 804,13
Lyhytaikainen vieras po. yht.	-1 888 459,42	-1 851 246,08
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	-2 061 323,42	-2 226 966,08
VASTATTAVAA	-11 791 995,07	-12 049 775,68

3.8 Konserni ja konsernilaskelmat

Konsernitilinpäätös antaa kuva siitä, miltä tilinpäätös näyttäisi, jos liiketapahtumissa olisi mukana vain yksi organisaatio useamman sijaan. Konsernitilinpäätöksessä eliminoidaan kuntayhtymän konsernin sisäinen omistus ja voitonjako, sisäiset tuotot ja kulut, sisäiset katteet ja keskinäiset velat sekä saamiset. Raahen koulutuskuntayhtymän konsernitilinpäätökseen on yhdistetty konserniin kuuluvien Raahen Osaamiskeskus Oy:n ja Raahen liikuntahalli Oy:n tilinpäätökset.

Raahen Osaamiskeskus Oy on Raahen koulutuskuntayhtymän sataprosenttisesti omistama yksityis-oikeudellinen osakeyhtiö. Raahen Osaamiskeskus Oy on monialainen koulutuksenjärjestäjä, jonka erityisvahvuutena ovat olleet teollisuusalat: metalliala, rakennusala, kiinteistöpalvelu, LVI-ala ja talotekniikka. Yhtiön liiketoiminta muodostuu autokoulusta sekä lisäksi yhtiö järjestää ei-tutkintavoitteista työvoimapolitiittista koulutusta, henkilöstö- ja täydennyskoulutuksia, pätevyys- ja lupakorttikoulutuksia sekä yrityksille räätälöityjä koulutus-, kartoitus- ja kehittämispalveluita. Henkilöstökoulutukset räätälöidään koulutuspalveluja ostavien yritysten ja yhteisöjen tarpeiden mukaisiksi.

Raahen osaamiskeskus Oy:n kirjanpidon hoitaa Raahen kaupungin palvelutoimisto ja varainhoidosta vastaa Raahen Seudun Osuuspankki. Yhtiön vastuuvakuutukset ja muut vakuutukset on järjestetty OP-Vakuutus Oy:ssä. Yhtiön varsinaiset tilintarkastusyhteisöt ovat KMPG Oy ja PricewaterhouseCoopers Oy. Tilintarkastajina toimivat Katri Hokkanen ja Sami Posti. Raahen Osaamiskeskus Oy:n toiminnasta ja taloudesta on säännöllisesti tiedotettu Raahen koulutusyhtymän hallitukselle, joka on tarvittaessa antanut yhtiölle omistajaohjausta.

Lisäksi Raahen koulutuskuntayhtymän konserniin kuulu Raahen Liikuntahalli Oy, jonka osakekanasta Raahen koulutuskuntayhtymä omistaa 36 %. Raahen Liikuntahalli Oy on Ryhmäliikuntapalveluja ja yksilöliikuntapalveluja sekä liikuntatapahtumiin soveltuvia tiloja tarjoava yritys, jonka muita omistajia ovat Raahen kaupunki ja SSAB Oyj.

Konsernin tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan konsernituloslaskelmassa. Taulukossa 26 on esitetty Raahen koulutuskuntayhtymän konserniin kuuluvien yritysten konsernin tuloslaskelma vuodelta 2019 ja vertailuna vuodelta 2018.

Taulukko 26

Konsernituloslaskelma	Konserni 2019	Konserni 2018
Toimintatuotot	11 612 450,41	11 964 875,32
Toimintakulut	-10 952 288,10	-10 789 742,43
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-14 388,84	-15 917,27
Toimintakate	645 773,47	1 159 215,62
Korkotuotot	1,5	2,74
Muut rahoitustuotot	8 127,05	656,91
Korkokulut	-5 639,80	-7 972,58
Muut rahoituskulut	-2 015,85	-1 639,98
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	472,90	-8 952,91
Vuosikate	646 246,37	1 150 262,71
Poistot ja arvonalentumiset:	-792 774,46	-917 385,38
Omistuksen eliminointierot	0	0
Tilikauden tulos	-146 528,09	232 877,33
Laskennalliset verot	10 781,06	0,00
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-135 747,03	232 877,33

Raahen koulutus kuntayhtymän konsernin rahoituksen rakenne vuodelta 2019 ja 2018 on esitetty konsernitaseessa taulukossa 27.

Taulukko 27

Konsernitase	Konserni 2019	Konserni 2018
<i>Vastaavaa</i>		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	73 538,66	3 312,49
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	39 309,84
<i>Aineettomat hyödykkeet yht.</i>	<i>73 538,66</i>	<i>42 622,33</i>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	190 869,57	190 869,57
Rakennukset	6 919 519,64	7 226 070,19
Kiinteät rakenteet ja laitteet	181 358,56	150 370,38
Koneet ja kalusto	874 277,69	952 925,41
Muut aineelliset hyödykkeet	0,00	3 736,87
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	11 345,10	
<i>Aineelliset hyödykkeet yht.</i>	<i>8 177 370,56</i>	<i>8 523 972,42</i>
Sijoitukset	184 629,50	199 018,34
<i>PYSYVÄT VASTAAVAT</i>	<i>8 435 538,72</i>	<i>8 765 613,09</i>
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	39 284,97	23 462,38
Muut toimeksiantojen varat	0,00	19 215,00
<i>TOIMEKSIANTOJEN VARAT</i>	<i>39 284,97</i>	<i>42 677,38</i>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Aineet ja tarvikkeet	149 754,04	0
keskeneräiset tuotteet	0	79 647,87
<i>Vaihto-omaisuus</i>	<i>149 754,04</i>	<i>79 647,87</i>
Myyntisaamiset (ly)	79 178,22	91 974,95
Lainasaamiset (ly)	0,00	680,00
Muut saamiset (ly)	628 249,08	541 059,64
Siirtosaamiset (ly)	9 084,40	9 060,89
<i>Lyhytaikaiset saamiset</i>	<i>716 511,70</i>	<i>642 775,48</i>
Rahoitusarvopaperit	739 363,78	735 856,44
Rahat ja pankkisaamiset	1 903 323,58	2 034 824,70
<i>VAIHTUVAT VASTAAVAT</i>	<i>3 508 953,10</i>	<i>3 493 104,49</i>
VASTAAVAA YHTEENSÄ	11 983 776,79	12 301 394,96

Konsernitase	Konserni 2019	Konserni 2018
<i>Vastattavaa</i>		
Peruspääoma	4 926 776,53	4 926 776,53
Arvonkorotusrahasto	659 296,67	659 296,67
Muut omat rahastot	588 657,74	588 657,74
Ed.tilikausien yli-/alijäämä	3 393 417,90	3 160 540,57
Tilikauden yli-/alijäämä	-135 747,03	232 877,33
OMA PÄÄOMA	9 432 401,81	9 568 148,84
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0	0
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	53 564,97	56 957,38
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	53 564,97	56 957,38
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	172 864,00	375 720,00
Lainat muilta luotonantajilta	441 014,94	441 014,94
Laskennalliset verovelat	0,00	10 781,06
<i>Pitkäaik. korollinen vieras pääoma yht.</i>	<i>613 878,94</i>	<i>827 516,00</i>
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
<i>Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta (ly)</i>	<i>202 856,00</i>	<i>202 856,00</i>
Saadut ennakot (ly)	2 330,00	0,00
Ostovelat (ly)	646 736,84	358 789,27
Liittymismaksut ja muut velat (ly)	3 849,58	205 665,02
Siirtovelat (ly)	1 028 158,65	1 081 462,45
Lyhytaik. koroton vieras pääoma	1 883 931,07	1 848 772,74
VIERAS PÄÄOMA	2 497 810,01	2 676 288,74
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	11 983 776,79	12 301 394,96

Taulukko 28

TASEEN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Omavaraisuusaste, %	79,2 %	78,2 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	96,9 %	97,3 %
Kertynyt ylijäämä (alijäämä)	3 393 418	3 160 541
Lainat ja vuokravastuut 31.12	816 735	1 030 372
Lainakanta 31.12.	816 735	1 030 372

Konsernin rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset on esitetty taulukon 29 rahoituslaskelmassa.

Taulukko 29

Konsernin rahoituslaskelma (1 000 e)	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	646	1 150
Tulorahoituksen korjauserät	14	<u>660</u>
		20
		<u>1 170</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-550	-1 042
Rahoitusosuudet investointimenoihin	57	1 223
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	16	<u>-477</u>
		29
		<u>210</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	<u>183</u>	1 380
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	0	441
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-203	-332
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	<u>-203</u>
		-171
Oman pääoman muutokset		0
		-17
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	-70	-80
Saamisten muutos	-74	-78
Korottomien velkojen muutos	36	<u>-108</u>
		-122
		<u>-280</u>
Rahoituksen rahavirta	<u>-311</u>	-359
Rahavarojen muutos	-128	1 021
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	2 643	2 771
Rahavarat 1.1.	2 771	<u>-128</u>
		1 750
		<u>1 021</u>

Taulukko 30

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2019	2018
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	2 365	2 196
Investointien tulorahoitus, %	138 %	-
Laskennallinen lainanhoitokate	6,1	8,6
Kassan riittävyys, pv	82	92

Taulukon 30 sisältämässä tunnusluvussa ”Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä” on huomioitu rahavirran kertymä tilinpäätösvuodesta 2016 alkaen, jolloin konsernitalinpäätös laadittiin ensimmäisen kerran.

3.9 Konsernin arvostus- ja jaksotuseriaatteet sekä menetelmät

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Raahen koulutuskuntayhtymässä on laadittu konsernitilinpäätös ensimmäisen kerran tilikaudelta 2016. Vuoden 2019 konsernitilinpäätöksessä on yhdistetty Raahen koulutuskuntayhtymä Raahen Osaamiskeskus Oy ja Raahen liikuntahalli Oy yhdeksi kokonaisuudeksi.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty. Toimintatuottojen, toimintakulujen, myyntisaamisten ja ostovelkojen eliminointia havainnollistaa taulukko 31.

Taulukko 31

Sisäisten erien eliminointi	ROK Oy	RKKY	Eliminoidaan
Toimintatuotot	16 031,85	17 383,19	-33 415,04
Toimintakulut	-17 383,19	-16 031,85	33 415,04
Myyntisaamiset	19 820,84	9 570,26	-29 391,10
Ostovelat	-9 570,26	-19 820,84	29 391,10
Siirtovelat			0
Siirtosaamiset			0

Sisäisen omistuksen eliminointi

Koulutuskuntayhtymän ja Raahen Osaamiskeskus Oy:n keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty Kilan kuntajaoston konserniyleisohjeen mukaisesti käyttäen ns. sovellettua hankintamenomenetelmää. Raahen Osaamiskeskus Oy:n osakkeiden hankintameno on eliminoitu tilikauden päättyessä olevaa konsernin omistuksen mukaista osakepääomaa vastaan. Omistuksen eliminointiero 136,00 euroa on kirjattu vuonna 2019 taseen edellisten tilikausien ylijäämiin taulukon 32 mukaisesti.

Taulukko 32

Sisäisen omistuksen eliminointikirjaus		
Osakkeet	-8636,00	Kredit
Osakepääoma	8500,00	Debet
Edellisten tilikausien ylijäämät	136,00	Debet

Poikkeavat arvostus- ja jaksotuseriaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöksessä on taseen ”Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset” -tiliryhmä eliminoitu oman pääoman ”Edellisten tilikausien yli-/alijäämä” – tilin ja ”Laskennalliset verovelat” -tilin välillä. Koulutuskuntayhtymän poistoero on siirretty edellisten tilikausien ylijäämiin kokonaisuudessaan. Osaamiskeskus Oy:n poistoero on siirretty 80 % edellisten tilikausien ylijäämiin ja 20 % laskennallisiin verovelkoihin. Asiaa havainnollistavat taulukot 33 ja 34.

Taulukko 33

Poistoero	31.12.2019	31.12.2018	Muutos
Raahen koulutuskuntayhtymä	231 592,22	254 129,23	-22 537,01
Raahen Osaamiskeskus Oy	0,00	53 905,31	-53 905,31
Yhteensä	231 592,22	308 034,54	-76 442,32

Taulukko 34

Kirjaus konsernitilinpäätöksessä	31.12.2019	
Tilinpäätössierrot	76 442,32	Debet
Poistoero	231 592,22	Debet
Edellisten tilikausien ylijäämä	-297 253,48	Kredit
Laskennalliset verovelat	-10 781,062	Kredit

Osakkuusyhtiöt

Raahen koulutuskuntayhtymä omistaa 36 % Raahen Liikuntahalli Oy:n osakekannasta ja omistus on arvostettu kuntayhtymän taseessa 650 253,20 euroon.

Raahen liikuntahallin oma pääoma 31.12.2019 on 497 919,88 euroa, josta Raahen koulutuskuntayhtymän osuus on 36% eli 179 251,16 euroa.

Raahen koulutuskuntayhtymän osakkuusyhtiölaskenta eli pääomaosuusmenetelmän mukainen laskenta aloitettiin 1.10.2016 jolloin kuntayhtymän konserni muodostui. Raahen liikuntahalli Oy:n omistus (36%) on huomioitu 2019 vuoden konsernitilinpäätöksessä taulukon 35 mukaisesti.

Taulukko 35

Kirjaus konsernitilinpäätökseen		
Edellisten tilikausien yli/alijäämät	456 613,20	Debet
Osakkuusyhteisöosuudet	-471 002,04	Kredit
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	14 388,84	Debet

Liitetiedot

Tilinpäätös on laadittu kuntalain, kirjanpitolain ja -asetuksen sekä kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamien ohjeiden mukaisesti.

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Käyttöomaisuuden arvostus

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoihin vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin mahdollisesti saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kuntayhtymässä hyväksytyn poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty liitetietona.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluontoiset erät (lainasaamiset ja muut saamiset) on kirjattu hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihinnan mukaisesti.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintahintaan tai jos niiden todennäköinen luovutushinta tilinpäätöspäivänä on sitä alempi, tämän määräisinä.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Edellisen tilikauden tiedot ovat vertailukelpoisia päättyneen tilikauden tietojen kanssa.

Tuloslaskelman ja taseen esittämistapa

Tuloslaskelman ja taseen esittämistapa vastaa kirjanpitolautakunnan kuntajaoston ohjeita, eikä esittämistapaa muutettu tilikauden aikana.

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Edellisen tilikauden tietoihin ei ole tehty oikaisuja.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Tilikauden tuottoihin ja kuluihin ei sisälly sellaisia aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia tuottoja ja kuluja, joiden voisi katsoa merkittävästi vaikuttavan tulokseen. Aikaisempia tilikausia koskevien virheiden oikaisuja ei sisälly vuoden 2019 tilinpäätökseen.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Koulutuskuntayhtymän toimintatuotot tehtävälueittain on esitetty taulukossa 36.

Taulukko 36

Koulutuskuntayhtymän toimintatuotot	2019	2018
Yksikköhintarahoitus	9 797 762,00	9 869 508,00
Muut myyntituotot	533 596,45	589 710,26
Maksutuotot	16 234,87	26 997,18
EU-tuet	0,00	0,00
Muut tuet ja avustukset	884 774,95	660 803,10
Muut toimintatuotot	323 775,45	363 958,23
Kuntayhtymän toimintatuotot yhteensä	11 556 143,72	11 510 976,77

Raahen koulutuskuntayhtymän vuoden 2019 käyttökustannuksiin myönnetty valtionosuusrahoitus oli yhteensä 9 797 762,00 euroa. Tästä 9 327 087,00 euroa oli ammatillisen koulutuksen perusrahoitusta ja 470 675,00 euroa ammatillisen koulutuksen suoritusrahoitusta. Valtionosuusrahoitus laski 71 746,00 euroa edellisestä vuodesta.

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet on esitetty taulukossa 37.

Taulukko 37

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet	Poistoaika (v)	Poistomenetelmä
Tietokoneohjelmat	3	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	3	Tasapoisto
Maa- ja vesialueet		Ei poistoja
Rakennukset	30	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15	Tasapoisto
Kuljetusvälineet	5	Tasapoisto
Muut koneet ja kalusto	5 - 10 vuotta	Tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet	5	Tasapoisto

Alle 10 000 euron käyttöomaisuushankinnat kirjataan vuosikuluksi.

Poistosuunnitelma tarkistettiin vuoden 2014 aikana ja yhtymävaltuusto hyväksyi 19.11.2014, että koulutuskuntayhtymän hankintameno kirjataan talousarviovuodesta 2015 alkaen hankintakauden ku-
luksi, jos hankintameno alittaa 10 000 euroa (alv 0 %). Muutoin poistoajat ja -menetelmät on pidetty
ennallaan.

EU -osarahotteisissa hankkeissa noudatetaan rahoituspäätöksen mukaisia poistoaikoja, jotka voivat
poiketa poistosuunnitelman mukaisista poistoaajoista.

Taseen vastaavaa koskevat liitetiedot

Aineelliset hyödykkeet ovat käyttöomaisuutta, jotka on tarkoitettu tuottamaan tuloa useampana kuin
yhtenä tilikautena. Taulukossa 38 on esitetty kuntayhtymän aineellisen käyttöomaisuuden muutokset
vuonna 2019.

Taulukko 38

Käyttöomaisuuden muutokset vuonna 2019

	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet					Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
	Tietokone- ohjelmat	Muut pitkävaikutteis- et menot vaikutteiset menot	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet		
<i>Arvo 01.01.2019</i>	0,00	39 309,84	190 869,57	7 226 070,19	150 370,38	904 354,38	3 736,87	0,00	8 514 711,23
Lisäykset tilikaudella		49 069,54	0,00	80 036,85	42 837,10	293 800,34		83 917,76	549 661,59
Rahoitusosuudet tilikaudella				0,00		0,00		-72 572,66	-72 572,66
Siirrot tase-erien välillä									0,00
Vähennykset tilikaudella				0,12		-0,12			0,00
Tilikauden poisto		-14 840,72		-386 587,52	-11 848,92	-340 792,52	-3 736,87		-757 806,55
									0,00
<i>Kirjanpito-arvo 31.12.2019</i>	0,00	73 538,66	190 869,57	6 919 519,64	181 358,56	857 362,08	0,00	11 345,10	8 233 993,61

Taulukossa 38 näkyy -72 572,66 euron rahoitusosuutena Pohjos-Pohjanmaan Liiton myöntämä in-
vestointiavustus Raahen ammattiopiston ja Lybeckerin opiston hallinnoimalle ”InduSTAR” -hank-
keelle (hankekoodi: A74483).

Taulukossa 39 on esitetty taseen pysyvien vastaavien sijoitukset vuonna 2019.

Taulukko 39

Pysyvien vastaavien sijoitukset 2019

Osakkeet			Osuudet			Yhteensä	
Kirjanpitoarvo 01.01.2019	Hankinta-aika		Kirjanpitoarvo 1.1.12 eur	Hankinta-aika			
658 889,20			5 378,34				
Liikuntahalli Oy	22.11.96	72 osaketta	12 109,53	Raahen Seudun Op	31.12.1996	33,64	
Liikuntahallin rakent/tasearvo			638 143,67	Pohjanmaan Puh.osk.	31.12.1996	4 244,70	
Raahen Osaamiskeskus Oy		50 osaketta		* 10 osuutta			
a 170 euroa+var.s.vero	16.09.2016		8 636,00	Luottokunta	26.10.2004	100,00	
				Joki ICT, 1 osake	31.5.2018	1 000,00	
<i>Kirjanpitoarvo 31.12.2018</i>			658 889,20	<i>kirjanpitoarvo 31.12.2018</i>		5 378,34	664 267,54
							8 898 261,15

Käyttöomaisuuden ja pysyvien vastaavien sijoitusten arvo oli vuoden 2019 päättyessä yhteensä 8 898
261,15 euroa.

Raahen koulutuskuntayhtymä osti Raahen Osaamiskeskus Oy:n koko osakekannan 23.9.2016 päivätyn kauppakirjan mukaisesti. Raahen Osaamiskeskus Oy tarjoaa mm. työvoimapoliittisia tutkintokoulutuksia, henkilöstö- ja täydennyskoulutuksia, pätevyys- ja lupakorttikoulutuksia sekä yrityksille räättälöityjä koulutus-, kartoitus- ja kehittämispalveluita. Koulutuskuntayhtymä hankki 31.5.2018 Joki ICT Oy:n osakkeen, jonka hankintahinta oli 1 000,00 euroa. Joki ICT Oy tuottaa tietoliikenne-, konesali-, verkko- ja tietosuojapalveluita kuntaorganisaatioille Siika-, Pyhä- ja Kalajokilaaksojen sekä Pohjoisen Keski-Suomen alueilla.

Raahen koulutuskuntayhtymän rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan (taulukko 40).

Taulukko 40

Rahasto-osuudet 2019		
Kirjanpitoarvo 1.1.2019 (737 856,44)		
	Hankinta-arvo kuluineen	Kirjanpitoarvo
Rahastosijoitukset	744 756,10	739 363,78
<i>Kirjanpito-arvo 31.12.2019</i>		<i>739 363,78</i>

Taseen vastattavaa koskevat liitetiedot

Taulukossa 41 on esitetty erät, joista koostuu mistä kuntayhtymän oma pääoma koostuu.

Taulukko 41

Oma pääoma	2019	2018
Peruspääoma	4 926 776,53	4 926 776,53
Arvonkorotusrahasto	659 296,67	659 296,67
Muut omat rahastot	588 657,74	588 657,74
Käyttörahasto		
Edellisten tilikausien ylijäämä	3 336 992,05	3 048 344,33
Tilikauden yli-/alijäämä	-66 208,53	288 647,72
Oma pääoma yhteensä	9 445 514,46	9 511 722,99

Taulukossa 42 on esitetty kuntayhtymän peruspääoma jäsenkunnittain.

Taulukko 42

Peruspääoma jäsenkunnittain	Osuus/€	Osuus %
Merijärvi	153 051,10	3,11
Pyhäjoki	349 830,81	7,10
Raaha	3 833 555,00	77,81
Siikajoki	590 339,62	11,98
Yhteensä	4 926 776,53	100

Merijärven kunnan jäsenyys Raahen koulutuskuntayhtymässä päättyi 31.12.2019.

Taulukossa 43 on esitetty kuntayhtymän pitkäaikainen vieras pääoma ja taulukossa 44 lyhytaikainen.

Taulukko 43

Vieraspääoma	2019	2018
I Pitkäaikainen		
Pitkäaik.lainat Kuntarah.	-172 864,00	-375 720,00

Taulukko 44

Vieraspääoma	2019	2018
II Lyhytaikainen		
Lainat lyhennys Kuntarah.	-202 856,00	-202 856,00

Pitkäaikaisen vieraanpääoman määrä aleni edellisestä vuodesta 202 856,00 euroa. Kuntayhtymän pitkäaikainen vieraspääoma koostuu lainasta Kuntarahoitus Oyj:lle ja lyhytaikainen vieraspääoma sen seuraavasta lyhennyserästä. Kuntayhtymän saamat ennakkomaksut olivat 2 330,00 euroa vuoden 2019 päättyessä ja ostovelat yhteensä 654 331,94 euroa.

Taulukossa 45 on esitetty kuntayhtymän taseen vastattavien muut velat ja taulukossa 46 siirtovelat.

Taulukko 45

Muut velat	2019	2018
Ateriatuotot/Raahen kaupunki	840,25	1 614,40
Ennakonpidätysvelka	0,00	95 220,37
Sosiaaliturvamaksuvelka	-17,28	3 592,67
Matkaennakot	-306,9	0,00
Muut selvittelyt, palautettava maksu	321,42	
Jäsenmaksuvelka	0,00	3 623,72
Velat henkilösivukuluista	0,00	99 607,55
Yhteensä	837,49	203 658,71

Taulukko 46

Siirtovelat	2019	2018
Lomapalkkajaksotus	508 456,97	423 595,88
Kansainvälisyysrahat	121 448,43	177 656,88
Strategiaraha 2018	224 597,50	367 355,00
Strategiaraha	113 847,98	0,00
Muut siirtovelat	59 753,11	111 196,37
Yhteensä	1 028 103,99	1 079 804,13

Vastuut

Raahen kaupungille on annettu kiinnitys kuntayhtymän Brahenkatu 11 rakennuksiin tontinvuokran maksamisen vakuudeksi.

Raahen koulutuskuntayhtymän 31.12.2019 mennessä erääntyneet leasing –vastuut olivat yhteensä 3 351,70 euroa ja vuodelle 2020 siirtyvät vastuut olivat 665,88 euroa. Leasing –vastuiden saldo 18.3.2020 on 0,00 euroa. Leasing –vastuut koostuivat suurelta osin monitoimilaitteiden ja monitoimitulostimien leasing –maksuista.

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Taulukossa 47 on esitetty kuntayhtymän vakinaisen ja määräaikaisen henkilökunnan määrä opistoittain vuosina 2019 ja 2018. Taulukossa on huomioitu kuntayhtymän sivutoiminen henkilökuntaa, kuten sivutoimiset tuntiopettajat ja projektityöntekijät toisin, kun taulukossa 5 ”Henkilökunnan määrä opistoittain 31.12.2019” sivulla 6.

Taulukko 47

Henkilöstön määrä	2019	2018
Raahen ammattiopisto	77	71
Lybeckerin opisto	27	28
Ruukin maaseutuopisto	27	26
Yhteensä	131	125

Tilintarkastajan palkkiot

Taulukossa 48 esitetty kuntayhtymän tilintarkastajan palkkiot vuosilta 2019 ja 2018.

Taulukko 48

Tilintarkastajan palkkiot	2019	2018
<i>BDO Oy</i>		
Tilintarkastuspalkkiot	3 303,36	5 712,06
Tarkastuslautakunnan avustaminen	1 514,04	2 339,88
<i>KPMG Oy</i>		
Tilintarkastuspalkkiot	3 450,30	0,00
Tarkastuslautakunnan avustaminen	1 478,70	0,00
Yhteensä	9 746,40	8 051,94

4 Luettelot ja selvitykset

Luettelo kirjanpitoasiakirjoista ja tositteiden lajeista

Raahen koulutuskuntayhtymässä käytössä oleva taloushallinnon ohjelma on ”*Personec Intime Plus*” ja sen toimittaja on Aditro Financials Oy.

Käytettyjä kirjanpitoasiakirjoja ovat

- Pääkirja tulosteena
- Päiväkirja tulosteena
- Tasekirja erikseen sidottuna

Taulukossa 49 on esitetty Raahen koulutuskuntayhtymän kirjanpidon tositelajit.

Taulukko 49

Tositelajit 2019	Nro
Pankkitositteet	1
Ostolaskujen maksut	2
Myyntireskontran suoritukset	3
Palkkatositteet	4
Muistiotositteet	5
Poistot	8
Kassatositteet	9
Ostolaskut	10
Yleislaskutus	20
Työlaskutus	21
Varastokirjanpito	50

Selvitys kirjanpidon säilytyksestä

Tilinpäätösasiakirjojen säilyttämisessä noudatetaan kirjanpitolain 2 luvun 10 §, jonka mukaan kirjanpito- ja käyttöaika koskevin merkinnöin varustettu tililuettelo on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä lukien ja niin, että tietojenkäsittelyn suorittamista voidaan vaikeuksitta todeta.

Tositteet sekä muu kuin edellä mainittu kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä. EU-hankkeiden kirjanpitoaineisto, joissa alkuperäisiä tositteita, säilytetään Kuntaliiton suosituksen mukaisesti 10 vuotta viimeisestä maksatuksesta ohjelmakauden päättymisestä lukien. Arkistoinnista vastaa tositteita käyttänyt toimiala.

5 Allekirjoitukset ja merkinnät

Pasi Parkkila

Virpi Aho

Jaakko Simomaa

Nina Pulkkanen

Jari Törmikoski

Simo Vedenoja

Mika Haapakoski

Riitta-Liisa Salmenkangas

Jaana Ritola

Tilintarkastuskertomus on annettu ____/____2020.

Katri Hokkanen, KHT, JHT
KPMG Oy Ab

Kuntayhtymän yt -toimikunta 23.3.2020
Kuntayhtymän hallitus 24.3.2020
Jäsenkuntien valtuustot: Raahen, Pyhäjoki, Siikajoki, Merijärvi

Liite 1

Hankkeet, joissa Raahen koulutuskuntayhtymä on joko hallinnoijana tai osatoteuttajana.

Raahen koulutuskuntayhtymässä käynnissä olevat hankkeet 31.12.2019

Hankkeen nimi / kustannuspaikka/hanke numero	Rahoitus	hallinointi	kumppanit, osatoteuttajat, verkosto	toteutusaika	Kokonais budjetti	Myönnetty rahoitus	RKKY:n osuus budjetista	RKKY:n omarahoitusu- sus hankkeen toteutusajalla	2017	2018	2019	2020	2021
KANSAINVÄLISYSHANKKEET													
Rahoitus OPH, Erasmus+													
VET Mobility Charter 2018, ammatillisen koulutuksen liikkuvuusperuskirja / 290/2039	Erasmus+, KA2	RKKY	Kansainvälinen kumppaniverkosto	1.6.2018-31.5.2020	95848	95848	95848	0				30000	65848
VET Mobility Charter 2019, ammatillisen koulutuksen liikkuvuusperuskirja / 290/2055	Erasmus+, KA3	RKKY	Kansainvälinen kumppaniverkosto	1.6.2019-31.5.2021	90851	90851	90851	0				45426	45426
AEC7 390 / 3017	Erasmus+, KA1	Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä	verkostohanke	2018-2020	171127	171127	26288	0				13144	13144
Creativity , Media and Culture Treasures Connect 390 / 3016	Erasmus+, KA2	Střední škola a Vyšší odborná škola / Praha	Kansainvälinen kumppaniverkosto	1.9.2018-31.8.2020	110736	110736	25968			6805	14610	4533	
From Past to Future 290/2040	Nordplus Junior	Marijampole VET Centre Liettua	RKKY mukana partnerina	9/2018 - 8/2020	48840	48840	12160	2432	0		7010	5150	
Together for Future VETskills 2053/2054 (flat- rate)	Euroopan komissio	Kajaanin ammattiopisto	RKKY mukana partnerina	9/2019 - 8/2021	482535	386026	25000	5000			2000	15000	8000
Design - Versuch einer Begriffsbestimmung in europäischem Kontext 390/3018	Erasmus+, KA2	Höhere Technische Bundeslehranstalt Hallstatt, Itävalta	Kansainvälinen kumppaniverkosto	1.9.2019-31.8.2021	63813	18441	18441				3000	9300	6141
					1 063 750	921 869	294 556	7 432	0	6 805	69 764	158 401	59 567

Hankkeen nimi	Rahoitus	hallinointi	kumppanit, osatoteuttajat	toteutusaika	Kokonais budjetti	Myönnetty rahoitus	RKKY:n osuus budjetista	RKKY:n omarahoitusu- sus hankkeen toteutusajalla	2017	2018	2019	2020	2021
ESR, EAKR													
LYY - Luovasti töihin / 390 / 3012, 3013-Flat- rate	ESR	RKKY/Lybecker		1.3.2017-30.06.2020									
Ohjaamatoiminnan käynnistäminen Raahessa 2018-2019 290/2031, 2037-Flat-rate	ESR	Raahen kaupunki	Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymä, Raahen koulutuskuntayhtymä	1.1.2018-29.02.2020	382 326	286 744	382 326	95 582	82 761	134 735	164 830		
Yrittäjyyskasvatuksen strategian toiminnallistaminen 2018-2020 290/2032, 2038-Flat-rate	ESR	CENTRIA	RKKY, Oulun yliopisto, Oamk, Jedu, OSEKK, Kuusamon kaupunki	1.5.2018-31.12.2020	399 570	299 678	91 901	22 975		39 125	45 950	6 826	
Työvoitto 2 290/2045, 2046(Flat-rate)	ESR	RKKY	Raahen kaupunki	1.3.2019-30.6.2021	686 166		99 797	21 955		21 173	39 312	39 312	
InduSTAR kehittämissanke 290 / 2042, 2043 (flat-arate)	ESR	RKKY	yhteishanke Kajaanin ammattikorkeakoulun kanssa	1.10.2018-31.12.2020	398 484		234 250	187 400			78 250	104 000	52 000
InduSTAR investointihanke 290 / 2041	EAKR	RKKY	yhteishanke Kajaanin ammattikorkeakoulun kanssa	1.10.2018-31.12.2020	546 724	382 704	233 106	69 932			123 472	109 634	
Monikampus, 290/2049, 2050 (Flat-rate)	ESR	RKKY	yhteishanke Kajaanin ammattikorkeakoulun kanssa	1.6.2019-31.10.2021	250 000	175 000	250 000	75 000			150 000	100 000	
Joustavat koulutusmallit yhdessä yrityselämän kanssa, 290/2047, 2048 (Flat-rate)	AIKO / Etelä- Pohjanmaan liitto	RKKY	Osatoteuttajat; Iisalmi, Kurikka, Imatra, Keuruu, Kristiinankaupunki, Salon seudun koulutuskuntayhtymä, Novida, Sasky, SAMledu, Varkaus, Ylivieska sekä verkostokumppanit; Alavus, Forssa, Heinola, Kauhajoki, Kokemäki ja Winnova	1.4.2019-31.8.2021	361 398	289 115	256 098	10 723			75 148	99 016	81 934
					1 660 600	1 162 420	248 000	84 100			82 667	82 667	82 667
					4 685 268	2 595 661	1 795 478	567 667	82 761	195 033	759 629	541 455	216 601

